

Kurios Kuopos Nariai Bus Pirmieji SLA Prezidento Vajuj?

LIETUVIAI, LATVIAI, ESTAI PRAŠO PREZ. ROOSEVELTO UŽTARIMO

Tų Tautų Atstovų Pasiųstas Atsišaukimas

New York, N. Y., LAIC. — Spalio 17 d. vakare Amerikos Lietuvių Taryba, antru kartu, buvo susirinkusi bendram posėdžiui su latvių ir estų jungtinių organizacijų atstovais. Kiek vieni, tiek kiti buvo skaitlingai atsilaukę. Šios antrosios sesijos metu vienbalsiai buvo priimtas sekančio turinio atsišaukimas į prez. Rooseveltą. Atsišaukimas tą patį vakarą buvo pasiųstas telegrama į Washington, D. C.

The Honorable
Franklin D. Roosevelt,
President of the United States,
Washington, D. C.

Dear Mr. President:

Your loyal constituents of Lithuanian, Latvian and Estonian extraction fully realize that you, as a representative of the most integral morally and most powerful country in the world, are the only person who is able to help their relatives in Lithuania, Latvia and Estonia now facing a complete extermination and dispersal from their homelands at the hands of Russian NKVD troops following in the wake of the liberating Red Army.

A memorandum and petition were transmitted to you and to the secretary of state on July 21 asking for an immediate intervention to forestall the repetition of communist terror and installation of alien communist regimes in the Baltic States. New facts and developments were called to your attention with due dispatch as soon as the facts were made available. On September 26 a supplement to our earlier memorandum and petition was presented to the secretary of state by our delegation received by Mr. Long and a request was made to bring the horrible facts to your personal attention.

We are not in a position to know what steps have been taken by our government to compel Russia, the beneficiary of American Lend Lease, to live up to the rules of international law governing military occupations and to respect the basic human rights and political life of occupied neutral peoples.

Regardless of the intervention that may have been made by the United States, all fractional news escaping through the blanket of Soviet imposed blackout of all contacts with the outside free world depict the picture of unprecedented terror in the Baltic States. Baltic populations are being murdered, tortured and driven on foot to distant parts of Russia. Soviet regimes are being brought from Russia and installed in the Baltic states, Russian settlers are being colonized on confiscated depopulated estates. No attention whatsoever is being paid to the commitments of the Atlantic Charter nor to any other subsequent declarations. Finns are compelled to hand over Baltic refugees from Red terror to NKVD commanders although armistice terms provide for handing over only of allied citizens taken to Finland by force.

(Užbaiga ant 6 pusl.)

Amerikos Lietuvių Tarybos Suvažiavimas

New York, N. Y., LAIC. — Šeštąs Amerikos Lietuvių Tarybos metinį posėdį, š. m. spalio 18 d., McAlpin viešbuty, New York'e, įvyko platesnis suvažiavimas, dalyvaujant Tarybos skyrių atstovams. Suvažiavime buvo atstovaujamos centrinės organizacijos ir 15 ALT skyrių. Kiti skyriai atsiuntė savo pritarimą ir pagėdavimus raštu. Posėdy dalyvavo 70 asmenų.

Suvažiavimas išklaušė eilę pranešimų — apie ALT atliktus darbus (referav dr. Grigaitis), finansus (M. Vaidyla), Lietuvos šalpa (kun. dr. J. Končius), Informacijos Centro veiklą (adv. Jurgėla), bendradarbiavimą su latvių ir estų organizacijomis (L.

Šimutis), politinę veiklą (K. Jurgėla) ir tt.

Suvažiavimo dalyviai aty-džiau sekė pranešimus ir gyvai dalyvavo diskusijose, kas savo ruožtu prisidėjo prie A. L. T. atliktų darbų nušvietimo bei davė mintį naujiems darbams pradėti.

Tarp svarbesnių nutarimų, pažymėtini šie:

Masinių mitingų visose kolonijose dar šiais metais pravedimas;

Saitų sustiprinimas su įvairiomis Lietuvos nepriklausomybei palankiomis amerikiečių organizacijomis;

ALT skyrių tinklo plėtimas; Finansinės kvotos tarp A. L. T. skyrių paskyrimas (minimalė kvota nustatyta \$50,000);

Pasirengimas 16 vasario iškilmingiems minėjimams; Suintensivimas karo pastangų;

Nusistatymas ruošti priėmimo Amerikos Lietuvių Visuotinio Kongreso; ir

Bendradarbiavimo su latviais ir estais pastoviais pagrindais organizavimas.

Amerikiečiai Filifinuose

14 Sostinių Atimta Iš Nacių

Tiek Europos Sostinių Atimta Nuo Birželio 4 Iki Spalio 20

Nuo birželio 4 dienos, šių metų, Hitleriui ypač pradėjo nesisekti: karo eiga pasisuko į kitą pusę, ir nuo to laiko iš nacių atimta net keturiolika Europos valstybių sostinių, kurios yra sekamos:

Roma, Italijos sostinė, atimta birželio 4 d.; **Vilnius**, Lietuvos sostinė — liepos 13; **Paryžius**, Francijos sostinė — rugpj. 23; **Bucharestas**, Rumunijos sostinė — rugpj. 31; **Bruselis**, Belgijos sostinė — rugs. 4; **Luksemburgas**, Luksemburgo sostinė — rugs. 15; **Sofija**, Bulgarijos sostinė — rugs. 17; **Helsinkiai**, Suomijos sostinė — rugs. 19; **Talinnas**, Estijos sostinė — rugs. 22; **Ryga**, Latvijos sostinė — spalio 13; **Atenai**, Grekijos sostinė — spalio 14; **Belgradas**, Jugoslavijos sostinė — spalio 20. Taipgi iš nacių atimta **Kišiniovas**, Moldavijos-Besarabijos sostinė ir **Petrozavodskas**, Karelijos sostinė.

Vokiečių nuguose randasi dar šios sostinės: Tirana, Albanijos; Budapestas, Vengrijos; Varšava, Lenkijos; Haga, Olandijos; Kopenhaga, Danijos; Praga, Čekoslovakijos; Vienna, Austrijos; Oslo, Norvegijos ir Berlynas, Vokietijos.

Pasitikima, kad gal visai netrukus ir šios sostinės išspruks iš Hitlerio nagų.

Bijo Rusų

New York, N. Y., LAIC. — Rugsėjo 29 dienos suomių laikraštis, Karjala, parašė įžanginį straipsnį apie okupacines sovietų armijos elgesį su Pabalčio kraštų gyventojais.

Bolševikų elgesys okupuotose kraštuose, sako laikraštis, primena Afrikos juodukų elgesį. Jei jie negali išmušti visų gyventojų, tai išvaro juos į Sibirą, o kraštą apgyvendina rusais.

Pabalčio kraštų ir Lenkijos patyrimas rodo, kad rusai yra pasiriję fiziškai išnaikinti tas tautas.

Dabartinis metu visiems Rusijos kaimynams grėsia panašus likimas, niekad jie taip nebijojo rusų, kaip dabar.

PREZ. ROOSEVELTAS NEW YORKE

New York, N. Y. — Spalio 21 dieną čia lankėsi Suvenytų Valstijų prezidentas Rooseveltas. Atvirame automobilių važinėjo Brooklyne, New Yorko ir Bronxo gatvėmis. Kaip pats prezidentas, taip ir apie 3,000,000 žmonių nepaisė lietaus: jis važinėjo, o žmonės susirinkę gatvėse jį širdingai sveikino. Kalbėjo Ebbets Field sporto stadione Brooklyne ir Waldorf-Astoria viešbuty New York'e. Palietė daug ir svarbių karą ir Ameriką liečiančių klausimų.

Aukokite National War Fund'ą dabar.

Francija. — Po ilgokos ir gana sunkios kovos, Aachen miestas jau pilnai valdomas amerikiečių. Šis gana didelis vokiečių miestas smarkiai apgrautas. Dabar amerikiečiai toje linkmėje artinasi kitų vokiečių miestų, Amerika ir Venlo. Kanadiečiai ir angliai smarkiai ir pasekmingai kovoja Olandijoje. — Iš Berlyno grietai įsakytą vokiečiams trauktis iš tų miestų, prie kurių artinasi sąjungiečiai. Taip padaryta, gali būti, todėl, kad vokiečiai iš savo gyvenamųjų vietovių nebėga. Didžiama Aachen'o gyventojų jau sugrįžo į savo namus.

Paryžius. — Spalio 23 d. čia prasidėjo teismai tų asmenų, kurie pritarė vokiečiams laike Francijos okupacijos. Pirmuoju mirčiai nuteistas redaktorius Georges Suarez. Toks pat likimas laukia daugelio kitų.

Maska. — Rusų armija įsiveržė į Rytų Prusiją ir spalio 23 d. jau buvo įėjusi apie dvidešimt mylių astuonias dešimt septynių mylių ruošu. (Patys vokiečiai skelbia, kad rusai įėję jau kur kas toliau.) Rusai Rytų Prusijoje jau užėmė apie 400 gyvenamųjų vietovių. Klaipėda apsupta, bet dar nepaimta. Rusai laimi Balkanuose.

Italija. — Amerikiečių penktoji armija prisiartinio netoli Bologna miesto. Anglų asuntotoji armija perėjo per upę Savio. Čia siaučia dideli lietus ir tai kenkia karo veiksmams. — Grekijoje anglai išvalė Euboea salą ir vežasi nacius į šiaurvakarius apie 100 mylių nuo Atenų tolumė.

Leyte, Filipinai. — Gen. MacArthur vadovauja m o s amerikiečių jėgos daro gerą pirmynžangą Tacloban apelinėje, besistengdamos priešą apsupti. Filipiniečiai amerikiečių sutinka širdingai. — Iš Japonijos paskelbta, kad anglų jėgos išlipo Nicogar saloje, kuri randasi Indijos vandenynė.

New York, N. Y. — BALF pareigūnas, Jonas Valaitis, mums praneša, kad visoje Amerikoje jau susiorganizavo per 60 Bendoro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyrių. Tiek tų skyrių BALF centre užsiregistravę iki spalio 23 dieni. Tikimasi, kad minimų skyrių susiorganizuos bent dešimts sykiu daugiau.

Washington, D. C. — Bevažinėjant prez. Rooseveltui po New York'ą lietingoje ir šaltokioje dienoje, prisibijota, kad jis galės susirgti šalčiu. Dabar prezidento privatinis gydytojas praneša, kad p. Rooseveltas randasi geroje sveikatoje.

London. — Rusų raudonoji armija, bevalydamą nacius iš Suomijos, jau pasiekė Norvegijos šiaurinį rubėžį. Naciai prisibijo, kad rusai ar ir bendrai sąjungiečiai gali įsiversti į Norvegiją, kurios gyventojus grėsina visokiomis bausmėmis, jei jie bent kuo padėtų sąjungiečiams.

New York, N. Y. — Demokratų ir republikonų partijų lyderiai pilnai pasitenkinę, kad visoje Amerikoje balsuotojų užsiregistravę daugiau, negu buvo užsiregistravusių laike 1940 metų prezidento rinkimų.

Naciai Nužudė Virš 100,000 Žmonių

Komisija Suradusi, Kad Tiek Žmonių Nužudyta Kauno Srity

New York, N. Y. — Čia gauta žinių, kad nacių padarytų išdaigų pasekas Lietuvoje tyrinėjęs komisija, į kurią įeina prof. Mažilis, kun. Klevas, Felicija Bartkevičienė ir kt. Ta komisija susekusi, kad iš 20,000 civilių žydų, laikytų Kauno gete, likę tik 7,000. Kiti išnaikinti per trejus metus: stipresni išgabenti sunkiems darbams į Vokietiją, o seniai ir vaikai išduoti. Žmonių žudynės daugiausiai įvykdytos Ketrvtajame, Seštajame ir Devintame fortuose. Žmonės, kuriems pavyko pabėgti liudija ir kapų duobės bei grioviai parodo, kad Devintajame forte nužudyta apie 70,000 žmonių. Sakoma, kad naciai stengėsi paslėpti savo piktus darbus: atkasę lavonus, juos degino. Du milijniški laukai degę dieną ir naktį.

Esą, beveik 10,000 karo belaisvių buvo gyvi palaidoti stovyklose arti Kauno lėktuvų aikštės ir virš 8,000 žmonių žuvo Kauno priemiesčio Vilijampolės fortuose. Masiniai kapai atrasti Seštajame forte, kur veik 35,000 numarinta būdu ir užkasta.

Tai pasikartotinis nacių žveržiškumas, kurio jie nesišykstėja visu šio karo laikotarpiu.

Dar Nepervėlu

Visas pasaulis skaidromis akimis žiuri į laisvają Ameriką. Pavergtųjų viltys Amerikoje todėl, kad tikimasi, jog ji padės išsilaisvinti. Kenčiančiųjų viltys mūsų laisvame krašte todėl, kad iš čia laukiama pagelbos. O ta pagalba teikiama vyriausiai iš National War Fund, kurio nare yra ir Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas. NWF parveikia visas pasaulio dalis, kur tik aplinkybės leidžia pasiekti. Gal visai netrukus pasieks ir Lietuvą bei jos kenčiančius žmones.

Dar nepervėlu paaukoti National War Fund'ui laike dabar pravedamo vajuus, kuris tęsis iki lapkričio 11 dieni. Per tą laiką surinkti pinigai aukomis bus skiriami gelbėjimui nuo karo nukentėjusiųjų. Iš tų pinigų pagelba bus suteikta ir šio krašto kariams, kuomet jie paliosuojami kelių dienų ar savaičių poilsui, ir karo frontuose. Šis fondas atlieka didelį ir labdaringą darbą.

Paaukokite jam sulg savo geriausių išgalių! Jus paaukotais pinigais bus galima pagelbėti gal jusų sunui, gal jusų giminaičiui ar bile lietuviui, esančiam karo tarnyboje. Jusų pinigais bus pagelbėta Lietuvos nukentėjusiems nuo karo žmonėms. Bile aukta gera, bet juodidesnė — togerian.

Kinija. — Gerą smugį kinai japonams sudavė Pingnam srity.

VISI SLA NARIAI, STOKIME Į DIDELĮ IR REIKŠMINGĄ DARBĄ!

To Darbo Pasekomis Pasidžiaugsime Praėjus Dviems Mėnesiams

Nevėliau lapkričio pirmos dienos visi SLA nariai gaus SLA Prezidento Vajaus literatūrą ir paties prezidento, brolio V. F. Laukaičio, laišką. Tai "amunicija", kurią naudosime laike šio vajuus, kuris prasidės lapkričio 1 dieną ir tęsis iki gruodžio 31 dieni, šių metų. Musų naujas prezidentas, visa SLA Pildomoji Taryba ir visas SLA štabas kviečia jus, broliai ir seserys, prisidėti prie šio vajuus ir prirašyti bent po vieną naują narį. Prirašyti po vieną narį nėra sunku — tai gali atlikti kiekvienas SLA narys. Bet jei visi, gautume po vieną naują narį — musų Susivienijimas per tuos du mėnesius pasidarytų du syk didesniu.

Musų Susivienijimui augti ir bujoti yra butino reikalo ir taipgi yra didelė dirva. Juk visoje Amerikoje gyvena nemažiau milijono lietuvių. Iš to milijono tik labai maža dalelė yra organizuota į nacionalios lietuvių organizacijas — musų Susivienijimą, Rymo Katalikų Susivienijimą ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimą. Dar daug-daug tukstančių musų brolių ir seserų nepriklauso prie jokios organizacijos. Ypač dar labai palaidas-neorganizotas lietuvių jaunimas, kurio yra gal net daugiau, negu iš Lietuvos atvykusių lietuvių. Todėl, musų Susivienijimui augti proga ir dirva yra dar labai didelė. Ir jis pagūtų iki 32,000 narių, jei kiekvienas narys prirašytų tik po vieną naują narį.

Ar paugės? Į tai atsakys musų nariai laike šio vajuus. Ir jei visi atliks tą taip mažą pareigą — sausio mėnesį mes jau galėsime pasidžiaugti dideliu musų Susivienijimu! O ką reikštų, jei musų Susivienijime būtų 32,000 narių? Reikštų begaliniai daug! Musų jėgos tuomet būtų dvigubos, musų veikiami darbai būtų du syk reikšmingesni, musų pastangos gelbėti Lietuvai padvigubėtų, musų labdaringa ranka du syk pailgėtų, musų, kad ir nedideli sunkumai, palengvėtų. Žodžiu, tik per du mėnesius musų Susivienijimas įgautų naujus rubus, naują spalvą, naują prestižą, naują tautinę jėgą. Per tą taip trumpą laiką SLA pasidarytų tikrai didelis ir begaliniai reikšminga Amerikos lietuvių "respublika".

O ar yra toks SLA narys, kuris to nenorėtų? Aišku, kad nėra! Mes visi norime SLA matyti ir turėti dideliu ir begaliniai reikšmingu. Ir tai galime lengvai atlikti: jusų gautas bent vienas narys padės mums tai atsiekti.

Todėl broliai ir seserys, SLA nariai: kai gausite vajuus literatūrą, nenumeskite jos, bet perskaitykite ją ir pasigilinkite į šį svarbų ir idealingą reikalą. Perskaitykite ir suprastę šio vajuus didelę reikšmę — nieko nelaukite, paraginkite savo gimines, draugus, kaimynus ir pažįstamus, kurie dar nepriklauso, prisirašyti prie didžiausios, turtingiausios ir lietuviškiausios organizacijos, jusų pačių organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

P. Bajoras.

"Aš Dar Sugrįšiu!" — Gen. MacArthur

Po kelių dienų intensivaus Filipinų salų bombardavimo, Amerikos karo jėgos, vadovaujamos gen. MacArthur, spalio 19 d. pradėjo tų salų laisvinimą. Įsiveržimą pradėjo didelėmis jėgomis, sakoma apie 250,000 gerai apginkluotų karių. Pirmiausiai įsiveržė į Leyte salą, kurioje gyvena per 1,000,000 žmonių ir kuri randasi pačiame Filipinų salų vidury.

Pirmiems amerikiečių puolimams japonai priešinosi nedaug, todėl pavyko plačiu ruoštu užimti salos pakraščius. Pirmiausiai stiprus daliniai pasuko į tos salos sostinę Tacloban, kur randasi keli geri erodromai. Spalio 22 d. Tacloban jau buvo amerikiečių rankose. Taipgi ir keli erodromai.

Amerikiečiai pasekmingai kovoja visu ruoštu. Jie nori perkirsti priešų jėgas į dvi-dalis, viename gale paliekant Luzon salą, o kitame — Min-

dano. Tuo pačiu tarpu, einant kovoms jau gana tolokai įpusėjęs eėjimui Leyte, amerikiečių bombieriai ir karo laivai bombarduoja kitas Filipinų salas. Tikimasi, kad geras atėity. Tikimasi, kad gal netrukus Filipinai bus išlaisvinti.

Smarkios amerikiečių ir japonų kovos už Filipinus įvyko pradžioje karo, Kovo mėnesy, 1942 metais, amerikiečiai buvo priversti iš Filipinų pasitraukti. Pasitraukimas iš Corrigedor tvirtovės, gen. MacArthur visam pasauliui pareiškė: "Aš dar sugrįšiu!" Ir sugrįžo: apie dviems mėnesiams praėjus, amerikiečiai vėl tose salose ir kovoja išpildymui savo pasižadėjimo — išlaisvinimo filipiniečių iš japonų vergijos.

Filipinų salynas yra viena didžiųjų salų grupių Pacifike. Ten gyvena virš 17,000,000 žmonių. Filipinai amerikiečiams atateko laike karo.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
 PUBLISHED EVERY FRIDAY
 By the Lithuanian Alliance
 of America
 PRANAS BAJORAS
 Editor
 DR. M. J. VINKAS
 Business Manager
 YEARLY SUBSCRIPTION RATES
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
 297 W. 30-th St., New York 1, N. Y.
 Tel.: LAcawans 4-5629

PASTABOS

ŠIA SAVAITĖ visiems SLA nariams iš Centro išsiuntinėta po laiške ir visa reikalinga literatūra reikale SLA Prezidento Vajaus, Pats mūsų prezidentas, brolis V. F. Laukaitis, savo laiške, be kita ko, rašo: "Praeičių SLA rinkimų metu aš prašiau jus balsuoti už mano kandidatūrą. Aš buvau išrinktas toms garbingoms pareigoms. Todėl leiskite man dabar jums išreikšti nuosirdžią padėką. Tik su jūsų pagalba aš galėsiu būti naudingas Susivienijimui. Aš matau SLA gerovę tik nuolatiniame akcijoje. SLA turi nuolat augti, stiprėti ir klestėti, ir tai įmanoma pasiekti tik bendromis visų SLA narių jėgomis. Svarbu, kad mano vardu skelbiamas vėjus būtų pasekmingas. O kad jis būtų pasekmingas, tai aš vėl kreipiuosi į jus, prašydamas jūsų talikos. Aš esu tikras, kad jūs neatsisakysite man padėti. Įrašydamas bent vieną naują narį, savo giminę, draugą, kaimyną ar pažįstamą. Prirašydamas bent vieną naują narį, jūs atliksite savo šventą pareigą Susivienijimo stiprinimui. Taip, vieną naują narį Susivienijimui, tai nebus sunku atlikti. Bet tai bus didelė pagalba mūsų organizacijai". Todėl, paklauskite mūsų naujo prezidento prašymo.

SIAME Tėvynės numery talpiname SLA ilgamečio reikėjo, brolio Z. Jankausko rašinį-prakalbą, kurią jis pasakė lietuvių klubo parengime Lawrence, Mass. Ši prakalba yra tiek įdomi, kad verta kiekvienam perskaityti — ja nušviečiama ir priminama daug svarbių lietuviškų reikalų.

PRAEITO SLA seimo protokole jau prieiname tą vietą, kur užrašyta svarstymai S. L. A. kuopų įnešimui, ir kokia dispozicija tiems įnešimams padaryta. Kaip visi S. L. A. nariai, taip kuopų veikėjai privalėtų ypač šią protokolą dalį perskaityti, kad sužinotų, kaip su jų įnešimais seime pasielgta.

SLA ENERGINGAS daktaras-kvotėjas, dr. S. Biežis, šiame Tėvynės numery pateikia gražų ir įdomų rašinį S. L. A. reikalais — "Auginkime Savo Didžiąją Organizaciją". Jį reikia perskaityti ir mūsų vyriausio gydytojo patarimo paklauskyti.

IS SLA PIRMO ir septinto apskričių suvažiavimų, įvykusių rugsėjo mėnesį, protokolų patirame, kad tuose suvažiavimuose mūsų veikėjai gyvai domėjosi netik SLA, bet ir bendrais lietuvių tautos reikalais.

PHILADELPHIECIAI rengia SLA naujam prez., broliui V. F. Laukaitiui, pagerbimo bankietą, kuris įvykis lapkričio 5 dieną. Tai gražus šios apilinkės SLA veikėjų pasirodymas! Tame bankiete, aišku, bus netik pagerbtas mūsų prezidentas, bet bus pagyventa ir SLA kuopų veikla toje apilinkėje.

SLA DESIMTO apskričių suvažiavimas įvyks lapkričio 5 d., Waukegan, Ill. Minimas apskritis neblogoi gyvuoja ir veikia. Jis taigi niekad neatilsieka netik nuo SLA, bet ir bendrų lietuvių tautos reikalų.

Amerikos Lietuvių Visuotinis Kongresas

PRAEITĄ savaitę New Yorke įvyko didokas ir reikšmingas Amerikos lietuvių sąskridis. Čia viena dieną ir vieną vakarą pusedžiavo Amerikos Lietuvių Tarybos pareigūnai. Čia įvyko tų pareigūnų pasitarimai su latviais ir estais ir, po to, ištisą dieną jie tarėsi su kolonijų veikėjais, ALT skyrių atstovais. Visuose pusedžiavuose svarstyta svarbius reikalai, kurie, vyriausiai, susiję su Lietuvos laisvinimu ir pagalba Lietuvoje bei visur išblaškytų kenčiančių lietuvių. Tais reikalais priimta kelios nuosėklios rezoliucijos. Viena rezoliucija, priimta ALT pareigūnų posėdy su latviais ir estais, pasiūsta mūsų krašto prezidentui Rooseveltui. Tai dar vienas atsišaukimas į laisvosios Amerikos aukštąjį pareigūną, prašant užtarimo Lietuvai, Estijai ir jų žmonėms. Tai dar vienas paklabinimas į Baltųjų Rumų duris Washingtone, iš kur mes laukiame prielankaus atsakymo dėl apie šesius milijonų Pabaltijo krašte skriaudžiamų žmonių. Ar tas klabinimas bus teigiamai išklaustas — ateitis parodys. Bet mes tikime, kad jis bus išklaustas. Mes tikime todėl, kad Amerika, kuri kariauja už viso pasaulio šviesesnę ateitį, neapleis ir šių trijų Pabaltijo valstybių. Tikime todėl, kad tai jau kelias atvejais pakartojo pats prezidentas ir kiti aukštieji šio krašto pareigūnai.

Iš visų šio sąskridžio nutarimų akin labai puola nutarimas ruoštis prie Amerikos Lietuvių Visuotinio Kongreso, kurio suaukimas ir laiko paskyrimas palikta ALT egzekutiviam komitetui. Mes šį nutarimą brangiai įvertiname ir jau dabar šimtu nuosėmių paremiame.

Amerikos patriotingieji lietuviai didesniui ar mažesniui suvažiavimų bei konferencijų turėjo jau ne vieną. Bet tie sąskridžiai buvo tik lyg pirmaeiliai prisirengimai vienam dideliame ir efektingam kongresui. Tiesa, ir pirmiau būvę sąskridžiai padarė nemažą gero darbo: priėmė už Lietuvos bylą teigiamų rezoliucijų, nusitarė nuveikti nemažą gerų darbų, kurių dalis jau atlikta. Tačiau tai nebuvo pilnas ir visagalys visų patriotingųjų lietuvių pasirodymas. Todėl visuotinio kongreso, mūsų nuomone, lietuviams reikėjo jau ir pirmiau. Bet bus geriau kadir vėliau, negu niekad. Dabar tik pageidautina, kad būtų pataikyta kongresą susaukti laiku. Juk visi jaučiame, kad šio karo pabaiga jau ne už kalnų. O po karo taikos konferencijoje bus svarstoma visų valstybių likimo reikalai. Bus svarstoma ir mūsų senosios tėvynės likimas. Kai įvyks taikos konferencija, Didžiosios Lietuvos patriotingieji lietuviai, kurie kovoja už laisvę ir nepriklausomybę, neturės progos dalyvauti taikos konferencijoje ir pasisakyti apie Liet. žmonių troškimus, nes ten žmonėms bus uždarytos burnos raudona kumštimi... Todėl Lietuvos patriotinguosius lietuvius taikos konferencijoje prisiėsiu reprezentuoti Amerikos patriotingiems lietuviams, nes čia dar randasi laisvosios Lietuvos legališki atstovai — ministeris ir konsulai — ir čia gyvena trečdalis visos mūsų tautos žmonių. O vykstant taikos konferencijai ir mums esant prie jos neprisirengusiems, kaipgi mes galėtume apginti Lietuvos likimo bylą? Todėl šiuo ir kitais svarbiais, ypač vieningo veikimo, reikalais bus galima susitarti ir pasisakyti šaukiamame visuotiniame kongrese.

Taigi, įvykęs sąskridis New Yorke atliko labai gerą reikalą ir mes pasitikime, kad ALT pareigūnai pataikys laiku kongresą susaukti. O Amerikos patriotingieji lietuviai jau dabar turėtų apie būsimą kongresą kalbėti ir prie jo rengtis.

Viešas Laikraščių Paprašymas

LAPKRIČIO 1 dieną prasidės mūsų Susivienijimo taip pavadintas "SLA Prezidento Vajus". Šio vėjus, kaip ir pirmiau buvusį, tikslas gauti ir mūsų organizaciją kodaugiausiai naujų narių.

Iš SLA narius atsišaukiame per Tėvynę ir visiems pirm lapkričio 1 dienos bus išsiuntinėta vėjus literatūra. Bet mes taigi norime atsikiepti ir į visą Amerikos liberališkai-patriotišką visuomenę, kurią, vyriausiai, galime pasiekti per spaudą. Todėl šiuo kreipiamės į mūsų Susivienijimui palankius laikraščius, kurių veik visų redaktoriai yra SLA nariai: Naujienas, Keleivį, Dirvą, Vienybę, Sandarą, Amerikos Lietuvį ir Margutį, prašydami, kad jie būtų šiltesniu žodžiu paremti mūsų jau tuojau prasidėsiantį vėjų.

Mums neprisiėina aiškinti Jums, ką reiškia SLA netik Amerikos lietuviams, bet ir bendram visos mūsų tautos gyvenimui. Visi čia suminėti laikraščių redaktoriai gerai žino apie mūsų SLA ir jo veikiamus darbus bei tikslus. Jie taigi žino, kad neduok likime, jei netektume Susivienijimo — netektume mūsų "respublikos" Amerikoje, kuri prisideda prie kiekvieno mūsų tautos svarbesnio reikalo ir kiekvieną tų reikalų visokiariopai paremia ir ant kurio pečių rymo didelė mūsų išėivijos ir tautinio kultūrinio veikimo našta. Todėl paremkite mūsų pravedamą vėjų, o sykiu paremsite ir gyvybinius mūsų visas tautos reikalus. Priminkite savo skaitytojams, kad dabar eina vienas svarbiųjų SLA vėjų ir paraginkite savo skaitytojus: jei jie dar nepriklauso prie SLA, kad prisirašytų, o jei jau priklauso, kad jie prirašytų savo vaikus ir gimines prie šios didžiausios ir patriotingiausios Amerikos lietuvių organizacijos.

Jums visiems, broliai, išanksto tariame širdingą ačiū už suteiktą Jūsų paramą.

Apžvalga

Nuogandys Pranešimai DIRVOJE Kugis Mugiš, rašo:

"Nuogandys pranešimai apie Sovietų slaptosios politinės policijos elgesį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje kelia visuomenėje nerimo ir Maskvai suteikia gerą liktarną jos tariamam žmoniškumui ir demokratijai.

"Francijos požemio vadai laisvai pasirodė ir žada dirbti savo tėvynėi iki pirmutinis seimas susiriks. Lietuvos po žemis dar giliau ir požemį sulindo, jei negavo šesiu pėdų žemės nuo rusų policijos kulku.

"Amerikonų ir anglų įslaisvinti belgai suaukė parlamento posėdį — rusų "įslaisvinta" Lietuva šaukiasi tik duobkasių ir Dievo. Uždarymas visų laisvų susisiekimo kelių su Lietuvos žemėmis nuogandžius pranešimus tik labiau išdidina".

Neteko Daug Gyventojų NAUJIENOS rašo:

"Iš Švedijos gaunamos žinios sako, jog Latvijoje siaučianti didelė sūirtė. Del karo ir okupacijų gyventojai nebesusigaudą, kas daryti, juo labiau, kad nėra vieningos vadovybės. Dažnai pasitaiką taip, kad ką vieni teigia, tą kiti neigia.

"Prieš karą Latvija priskaitė beveik du milijonus gyventojų. Bolševikų ir nacių okupacijos, deportavimai bei gyventojų bėgimas nuo karo skaudžiai palietė Latviją. Apškaučiuojama, kad karo pabėgėlių bei į Rusiją ar Vokietiją deportuotų Latvijos gyventojų skaičius siekia \$500,000! Tai reiškia, kad Latvija neteko vieno ketvirtadaliao savo gyventojų.

"Netiesioginiai žinios pažymi, kad Estijoje ir Lietuvoje irgi panašūs dalykai dedasi. Vadinasi, iš tų kraštų taip pat tukstančiai žmonių pabėgo nuo karo arba prievarta liko deportuoti į Vokietiją ar Rusiją.

"Žinios mini ir kitą faktą. Besitraukdami iš Latvijos, naciai paliko 120,000 rusų karo pabėgėlių.

"Latviai esą susirupinę, kas su tais pabėgėliais bus padaryta po karo. Ar jie pasilikis ir bus laikomi Latvijos pilieciais, ar bus išgabenti į Rusiją?

Jam Vis Maža... DRAUGAS rašo:

"Lietuviški komunistai, gyveną šiame krašte, užsispyrę vis tvirtina, kad Lietuva turi priklausyti Stalinui. Taip gali kalbėti žmonės, kuriems tėvų žemės kančios ir kovos už laisvę ir nepriklausomybę nieko nereiškia. Taip gali kalbėti žmonės, kurie nesupranta, kad raudonoji ir rudoji diktatura išplėšia pagrindines žmogaus laisves.

"Lietuvos žmonės, tikri lietuviai patriotai, kovojo prieš bolševikus pirmoje okupacijoje. Lietuvos žmonės kovojo prieš nacius už laisvą gyvenimą. Lietuvos žmonės ir dabar, esant vėl okupuotai bolševikų, kovoja už laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

"Lietuviai deda visas viltis į Suvienytas Amerikos Valstijas, kad šio garbingo krašto žmonės padės Lietuvai vėl atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

"1940 metais, birželio 15

dieną bolševikai pavogė Lietuvą, ir bolševikai savo vagystę bandė liepos 14—15 d., 1940 m., sufalsifikuotais "rinkimais" pateisinti. Bet kaip ten bebūtų vagystė teisinama, vistiek vagystė palieka vagyste. Jei bolševikai turi šiek tiek teisingumo, jie turi pavogtą Lietuvą gražinti jos savininkui — Lietuvos žmonėms.

Bus Sušaudyti... DARBININKE aprašo o m a

prakalbos, kurias rengė komunistai ir kuriose kalbėjo komunistų "dvasiškias vadus". "draugas" Binba Bostone. Be kita ko, toje korespondencijoje Piletis rašo:

"Nors Bostonas yra skaitomas laisvės, demokratijos lopšys. (The Cradle of Liberty). Tik už kelių blokų nuo šios salės yra istorinis kalnas — Dorchester Heights, nuo kurio Jurgis Washingtonas uždavė pirmutinį smugį tų laikų tironijos nešėjams, kurios pasekoje mes visi šioje šaly naudojames žmoniškoms teisėms, kurias mums duoda Bill of Rights, kvilingas Binba, kuris ir pats naudojasi Bill of Rights protekija, driso kategoriškai paskelbė štai kokį diktatorišką tironišką dekretą: kad visi iš Lietuvos pabėgėliai, kurie dabar randasi Švedijoje bus "gražinti atgal Lietuvon. Kaunan ir Vilniui; jiems bus iškelti apkaltinimai, ir jie bus nuteisti ir sušaudyti".

"Kam tas teismas dar reikalingas, kad kalbėtojas išanksto žino, kaip tie nelaimingieji bus nuteisti ir sušaudyti ir keno vardu bei įgaliojimu kvilingas Binba taip drąsiai tą dekretą paskelbė — nepasakė".

Abu Kandidatai Tyli AMERICKA rašo:

"Abu kandidatai į Amerikos prezidentus davė visokių pareiškimų ir pažadų. Tik abu tyli apie Lietuvą ir jos ateitį.

"Nors Lietuva neįeina į Suvienytų Tautų skaičių, bet jos auka dabartiniam kare yra didesnė, negu eilės Suvienytų Tautų. Laikraščiai rašo, kad iš Latvijos gyventojų tame krašte ketvirtadaliao žmonių jau neliko: vienį jų žuvo bekovodami ar nuo karo trukumų, kiti buvo ištremti, išžudyti ar išvešti. Yra žinių, kad tokios nuostolius yra pakėlusi ir lietuvių tauta. Toks žmonių nuostolis Amerikai reikštų netekti per 30 milijonų žmonių.

"Nežiurint šios lietuvių aukos tautų laisvės kovose, dideli žmonės susiaučė tyli. Argi Amerikos stambiausiems vyrams jau taip abejingi tautų laisvės siekimai ir kovos, o terupi "praktiška" politika?"

Klaikus Valdas SANDARA rašo:

"Šveicarų laikraštis Die Nation pažymi, jog nuo pradžios dabartinio karo 8,500,000 vokiečių užmušta ir 6,300,000 sužeista. Šios skaitlinės apima ne vien kariškius, bet ir civilius. Ne gąna to, apie 21 milijonas jų yra ligoniai, iš priėžasties stokos maisto. Alijantų bombardavimai sunaikino daug namų ir 18 milijonų žmonių buvo priversti įieškoti kitur pastogės.

"Iš visų miestų tik Drezenas ir Creclavas išliko sveiki, kiti paversti griuvėsių kruvo-

AUGINKIME SAVO DIDŽIULĘ ORGANIZACIJĄ

Rašo DR. S. BIEŽIS, SLA Daktaras-Kvotėjas

NETIK KADIR didžiulės organizacijos, bet ir tautos ar valstybės ateitis kuone visuomet priklauso nuo naujų narių skaičiaus arba, kaip dažnai sakoma, nuo "naujo kraujo". Žmogus su saule negyvena. Jis turi pradžią ir po tulo laiko užbaigia savo fizišką gyvavimą. Tačiau labai dažnai pavienio žmogaus, grupės ar organizacijos gyvavimas bei kilnios idėjos negali būti palaidotos su asmens atsiskyrimu. Kasdien gyvenimas reikalauja naujų minčių, naujų jėgų ir naujo pasirizimo tinkamai tėti pradėtą progresą. Juk žmonija negali progreso eigoje stovėti vietoje. Todėl tas taip reikalingas bei kiekvienam būtinas progresas visose srityse taip sparčiai žengia pirmyn. Žinokime, kad kas nuo tos bendros taisyklės, žengimo pirmyn kasdien, atsilieka — tas neišvengiamai, anksčiau ar vėliau žūsta. Dažniausiai jis ar organizacija, ar tauta žūsta anksčiau.

Mūsų didžiulė organizacija, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, yra jau išgyvenusi suvirš 50 metų labai pasekmingai ir dabar ruošiasi dar didesniems darbam. Kada bile organizacija pasekmingai išgyveno daugiau, negu pusimtį metų ir kas sykis stiprėja, kaip SLA, tai geriausias įrodymas tokios organizacijos stiprumo bei jos naudingumo. Šiandien jau nė vienas sąžiningas lietuvis nebegalį abejoti SLA ateitimi, kuri yra tikra.

Per visą savo ilgą gyvavimą, SLA yra turėjęs audringų valandų, kuriose kartais ne vienam atrodė, kad gal neišsilaikys ir visos pastangos gali nueiti niekais. Tai buvo tuose laikuose, kada stokavo techniškio bei praktiško patyrimo, kuriuos jau senai pergyvenome ir kurių daugiau jau nebereikės susilaukti. Kad SLA pergyveno visokias audras, kurios buvo pasirušiosios jį visiškai sudrąskyti, ir to negalėjo įvykinti, tai aiškiai išrodo Susivienijimo stiprybę bei mokėjimą jį tinkamai tvarkyti. Dabar mūsų Susivienijimas stovi ant tiek tvirtų pamatų, kad jokis pavojus jo gyvavimui nebegalį grąsti.

Turėdami tai galvoje mes, SLA nariai, galime ir privalome drąsiai kalbinti savo tautiečius prisirašyti prie mūsų didžiausios lietuvių organizacijos. Ši organizacija tvirta ir jokis pavojus jai negrėsia. Ypač Susivienijimas žymiai pradės stiprėti nuo pastarojo seimo, kuris vienbalsiai priėmė ir pravedė konversijos planą, sulig kurio senoji skyrta nariai bus geriau apdrausti, negu kad iki šiol buvo. Užtat dabar galima visai teisingai ir drąsiai pasakyti, kad SLA yra pilnai moderninė fraternalė organizacija, kurios ateitis paremta moksliniai apskaičiuotais pagrindais. Todėl del jos saugumo jau nebelineka jokios abejonės ateity.

Zinodami visa tai, mes galime ir privalome drąsiai stoti į kareivių pirmutines eiles prirašinėjimui naujų narių. Pirmiau gal kiek ir buvo pagrindo paabejoti, ar Susivienijimas ilgai išsilaikys, ar pajiegs savo obligacijas išpildyti. Visoje savo gyvavimo istorijoje per suvirš 50 metų, SLA nenuškrudė nė vieno nario, nes visi teisėti reikalavimai buvo laiku išmokėti. O dabar tokis, kadir visai silpnas argumentas, jau visiškai atpuolė. Jau nebėra tokio klausimo, ar SLA išsilaikys. Dabar galima užtikrinčiai pasakyti, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje gyvuos iki jame bus narių. Kitais žodžiais sakant, kiekvienam nariui apdrauda ir pašalpa yra pilnai garantuojama.

Taigi SLA Prezidento Vajus privalėtų būti pasekmingiausias, nes kasgi nenorėtų priklausyti prie taip stiprios tautiška nusistatėios organizacijos? Tačiau šis vėjus bus pasekmingas tik tuomet, jei kiekvienas narys tinkamai pasidarbuos, prirašydamas bent vieną naują narį. O tai padaryti, kas tikrai to nori, anapit tol nėra sunku. Tat per šį vėjų parodykime savo nuosirdumą bei tinkamai pasidarbuokime mūsų Susivienijimo labui.

Asmeniniai, aš jau esu numatęs kelis kandidatus ir juos tikrai prirašysiu. Jei mes visi atlikime savo pareigą, tai Susivienijimas bežiurint padvigubės narių skaičiumi, kas mūsų visiems atneš didžiulę naudą. Tat bukime sau naudingais. Lauksimė gerų pasekmių.

Gražu, Gražiau Ir Gražiausia

Gražu yra matyti lietuvių burį. Kurie tarp svetimųjų vienybėjų laikos Ir sus'ėję tėvynėi aukvoja žodį — Ir motiną garbin atminimais vaiko.

Gražiau, kai kiekvienas pripažinti gali. Kad širdys jų nuo žodžių nėra atskirtos — Visų mintys kreipias į gimtinę šalį, Mylėti tėvynę visad yra tvirtos.

Gražiausiai bet yra mūsų akims matyti. Kai širdims ir žodžiams mūsų darbai atsako: Kai geri lietuviai patys, nevaryti, Neželdo savo tėvynės garbei tako.

P. B.

mis. Vokiečiai iskirto miškus, naudodami medžius sintetinei mēdžiagai. Jei karas toliau tęsis, tai iš Vokietijos mažai kas liks".

"Darbininkų Tėvynė"

KELEIVY St. Strazdas rašo: "Buvęs Delco Radio korporacijos manadžeris, Ray C. Ellis, buvo nuvykęs į Rusiją, kaip oficialus "darbininkų tėvynės" svetys. Žurnalui American jis parašė ilgą straipsnį: "Ar Rusija Sukomunistins Europą?"

"Rusijoje vidutinis fabrikanaudodami medžius sintetinei mēdžiagai. Jei karas toliau tęsis, tai iš Vokietijos mažai kas liks".

"Ellis todėl mano, kad rusai nekomunistėja, bet darosi vis didesni nacionalistai, o fabriku vedėjai, "pasekmingi biznieri". "Well, kur yra pelnai ir biznis, ten yra išnaudojamieji. Rusas darbininkas džiaugiasi užsidirbes tik plutą duonos. "Štai del ko Bimbos, Pruseikos ir kiti Maskvos pakalikai nesiskubina į "darbininkų tėvynę!"

VERPETAI

Parašė Pranas Bajoras

Didžiojo Karo
Novelė

V...—

Ši veikalą skiriu įvairiuose mušiuose žuvusiems lietuviams-kariams.

20.

IŠTARNAVĖS apie mėnesį laiko, Jonas ir draugų įsigijo. Labiau- sia betgi jam patiko Dovidas Vangeris, del lėšų stokos Europoje universiteto negalėjęs pabaigti jaunuolis. Tai aukš- tas garbinuotų plaukų, didelių-juodų akių, inteligentiškas vaikas tasai Vangeris. Jis kalbėjo nedaug, bet jei ką sakė — pasakė apgalvotai, rimtai ir išmintingai.

Jonas Vangerį pirmu syk geriau- siai įsitėmijo tuomet, kai kartą "kriks- čioniečiai" rengė ginčus, "Ar karai reikalingi?" Vienas kriksčionietis kal- bėtojas labai karščiausiai ir įrodinėjo, kad karai reikalingi. Karus jis iškė- lė iki padangių. Vangerį pažįstą ka- reiviai, įgundė jį šiame klausime balsą paimiti. Vangeris paklausė. Jis kal- bėjo, pasiremdamas Kristaus mokslu. Jis įrodinėjo, kad karai, tai viešas be- tikslis jaunimo žudymas. Ir ta savo kalba jis "kriksčionietį" taip sumalė, kad karieiviai Vangerį iš svetainės ant rankų išnešė ir tos dienos karžygių pas- kelbė...

Vangerio elgėsis Jonui irgi labai patiko. Todėl jau už svetainės durų jis priėjo prie jo ir pasveikino, tardamas: "Sveikinu ir ačiuoju! Pasakei tą, ką dauguma žmonių mano..."

Kitą syk jiedu karieivinės kieme susitiko ir Jonas pirminis pasveiki- no:

"Labas rytas, Vangeri!..."

Vangeris atsakė tuo pačiu.

Vėliau, susitikę tame pat kieme, jau kiek daugiau pasikalbėdavo. Pas- kui juodu į vieną skryžių suburė. Jo- nas su Vangeriu susidraugavo. Rodos tikri dvyiniai jiedu pasidarė. Vakare galėjai juodu matyti ant bilo kurio lo- velės sėdint ir kalbant. Glitėje jie stengėsi šalia vienas kito stovėti.

Jonas sakydavo:

"Geras vaikas tasai Vangeris!"

Vangeris kartodavo:

"Puikus žmogus tasai Prabaras!"

Visa bėda tik tame, kad eisenoje Vangeris netoks vikrus, kaip Jonas. Kai jis ėjo — visame bury buvo pas- tebinas: lėtai kojas kėlė, pažemiu jas vilko, niekad ir taktą nepataikė ir į abidvi puses jo ilgas kunas siubavo... Kai jis ėjo, tai išrodė, kad jo kojos ge- riau tikty visuomet prie žemės buti, o ne taip dažnai, kaip kariuomenėje, kil- nojamos...

Kol naujokus išmokė tinkamai ri- kiuotėje vaikščioti — Vangeris dau- giausia nukentėjo. Tiesiai eiti ir šiaip- taip į taktą pataikyti, po didelių var- gų, jis pramoko, bet kai tik reikėjo į vieną ar kitą pusę pasisukti — Vange- rio kojos priešingai pasielgdavo: arba visai ant vietos sustodavo arba į prie- šingą pusę pasisukdavo... Tuomet jį išskirdavo iš visos kuopos ir vieną mo- kydavo. Čia jam prisieidavo nemaža nukentėti. Ypač žiauriai ir grubijo- niškai su juo elgdavosi vyresnysis sar- žantas, Nomanas. O suėję prie Vange- rio karininkai tik petimis traukdavo ir stebėdavosi:

"Na, vyruti, tik ir kojos gi ta- vo!..."

Tai girdėdamas, Vangeris ir raus- davo ir kaisdavo. Tuomet jam dar la- biau nesisekdavo — kojos dar labiau pyndavosi ir, rodos, sakydavo:

"Ne tam mūsų savininkas sutver- tas. Leiskite jį namo — geresnis dar- bus. Negu "molio minkyma" karieivinės kieme, jis žmonijai atliks..."

Sykį del jo kojų nerangumo, jau buvo manyta Vangerį paleisti namo ir apie tai plačiai kalbėjo visoje kuopo- je. Bet kuopos kapitonas griestai pa- sipriėšė. Jis pasakė:

"Juk ne kojomis, bet ginklais ka- riausime..."

Ir taip Vangeris palikta tarnybo- je.

Nepaisant betgi tos Vangerio silp- nybės, jis Jonui begaliniai patiko. Jis už savo draugą ir galvą galėjo padėti.

O jei but buvę galima, tai jis ir tas ne- rangias Vangerio kojas kaip reikiant būtų kilnojęs ir kur reikia už jį parei- gas atlikęs.

Geru draugu Jonas susirado ir Petrą Adomaitį. Tai tipingas, buvęs valgyklos darbininkas, grekų kilmės tasai Adomaitis. Jis buvo nepersemai atvykęs iš Grekijos sostinės Atėnų. Kai jį kariuomenėn ėmė, jis dar nė pi- liečiu nebuvo. Turėjo dar tik pirmą- sias pilietiškas popierias ir kai pašaukė — be jokio pasipriešimo tarnybon sto- jo. Apie tai jis ne sykį Jonui pasidi- džiudamas išpasakėjo.

Tai geras ir širdingas vyrukas. Kai Jonas kartą sirgo ir ligoninėje gu- lėjo — Adomaitis net ir už Vangerį jį dažniau lankydamo ir daugiau vaisių Jonui atnešdamo.

Petras Adomaitis visame bury mažiausias, seniausias ir negražiausias vyrukas. Už tai jį, pasityčiojimui, kor- poralas Filteris "gražiuoliu" prami- nė. Ramus. Jei po juo šovinyš butų sproges — vargiai jis sujudėtų... Tai ne D'Amacio ar Smitas, kuriuos ne tik kas, bet ir garsenis žodis ar kadir mažiausias saržanto ar karininko rik- telėjimas nekvino.

Vangeris ir Adomaitis — geriausi Jono draugai. Jis su jais daugiausia pasikalbėjo, pasiginčino ir, reikalui esant, savo bukle nusiskundė.

21.

AIKSTĖSE, dideliuose-erdviuose stovyklos kiemuose kas rytas ir kas popietis karieivai muštruojami ir karinio mokslo mokomi.

Dabar jie jau kitaip ir išrodė. Jų visų kunus toks pat, rusvas, rubas den- gė. Visi jie, išlaukiniai, rodos, vienos motinos sūnūs...

Karininkai šukavo ir juos mokė- muštravo. Ir neblagai jie tą muštrą jau atliko. Tik Vangerio kojos dar kai kada nė savo savininko, nė karininkų įsakymų, kaip reikiant, neklausė. Joms vis dar geriau norėjosi ramiai ant žė- mės stovėti, nė kad kilnojamos buti.

Su Jonu ir nekaip. Jis vis dar ko tai užsisvajojęs. Rikiuotėi pradėjus eiti — jis dažnai liko vienas stovįs, tai, kartis, ne į šakytą, bet priešingą, pu- sę pasukiko, ar ką kitą ne taip, kaip reikia, padarė.

Antraip, jie jau neblago įspudžio darė. Jei ne šios dvi įpatybės, tai saržantui Nomanui mažiau koliotis reiktų, o kapitonas Stepsonas, delnais plodamas, sakytų:

"Puikiai, jūs, vaikai, maršuoja- te! Geri karieiviai karo laukuose busi- te!..."

Judėjimas stovykloje didelis. Vie- nur karininkų šukavimai girdėjosi, ki- tur dažnus kulkosvaidžių šaudymas žmogaus kuną virpino. Dar kitur — kanuolės baubė. Karieivų eisena, tar- tum vejamu arklų zovada, kelius dun- dino. Vėl — karieivų buriai tai pir- myn, tai atgal bėgo ir traukėsi. Jie mokėsi, kaip priešą pulti, kaip nuo jo trauktis. Keliu ar laukais raitelių pul- kai, kaip "akis išdege", jojo-dundėjo. Tuloje aikštėje durtuvais pratimus darė. Keliais vežimais, visokiomis karo reikmenimis prikrauti, skubiai važia- vo. Trimitai rye, priešpiety, popiety ir vakare visokius įsakymus davinėjo...

Karo upu čia buvo gyvenama. Ka- ro dvasia visur viešpatavo. Jie karo įnagiūs čiupinėjo, apie jų naudojimą kalbėjo, priešą nugalabinti mokinosi... O vis tamsoka čia. Nuo to laiko, kai Jonas atvyko į stovyklą, saulė nė kartą savo tikrojo veido neparodė...

Karininkai tik šaukė, tik rėkė:

"Pirmyn!..."

"Atgal!..."

"Po tiesei!..."

Apie Įvairius Lietuvių Reikalus

Kalba, pasakyta Zigmo Jankausko Lietuvių Ukėšų Kluubo bankietė, spalio 1 d., 1944 m., minint 25 metų sukak- tį pirkimo svetainės, Lawrence, Mass.

KLIUBO VIRSAIČIAI, NARIAI, BRO- LIAI IR SESERYS: Nepastebėjau, kaip prabėgo 22 metai kai apleidau jus ir šią kuklią, bet gražią vietą. Apleidau šį gražų miestą, pro kurį teka Merrimack upė tartum Nėris pro Vilnių ar Nemunas pro Kauną. Gamtos aplinkybės čia tokios gra- žios ir patraukiančios žmogų prie savęs, kad kitur sunku tą ir rasti. Vasaros laiku tuč tuojau už miesto matysi žaliuojančius miškus ir miškelius, klonyje — žalias, kaip aksmuo austas, pievas, derlingus ukius, o pakalnėse ir pušnyuose gali rasti nuvargu- siam kunui ir sielai kaip pasakiškam Rojui pasisio vietą. Žiemos laiku klimatas čia sveikas, gyvenimui tinkamas.

Į šią stebuklingai gražią gamtos vietą kaip aš, taip ir jūs dauguma iš Lietuvos pri- buvome. Mes tuomet buvome taigpi gra- žūs, jauni, stiprūs, patraukiantai, kaip ir šios gražios aplinkybės. Bet nuo to laiko pra- bėgo NE 22, BET 40 METŲ! Bent tiek metų man sukanka, kaip pribuvau į šį kra- štą.

Šiandien pribuvęs į šį jusų garbingą ir šaunų parengimą su jumis pasimatyti, man matosi, kad ne visus pažįstamus šiame su- sirinkime galiu pastebėti. Nematyti daly- vaujant su mumis dr. Kazio Mikolaičio, mo- kyklos laikų mano draugo, o jusų gero gy- dytojo, veikėjo ir prakalbininko. Nematau mano gyvenime geriausio prieteliaus Vinco Krivo. Nesiranda revoliucionieriaus Romal- do Kendro. Taipgi nematyti mūsų susirink- usiųjų tarpe filosofiško Prano Petrausko ir jo brolio Jono, gero komunisto Albino Barono, šurkštaus politikieriaus Jono Ar- lausko, inteligentno-vargonininko Juozo Ur- šio, tautininko-inteligento ir visuomenės veikėjo Antano Ramanausko, nuolatinio ko- respondentno Jono Zukausko, muzikos mylė- tojo Prano Stravinsko, ir kitų gerų ir veiki- lų lietuvių, moterų ir vyrų, su kuriais mes drauge dirbome, veikėme, kad pakelti šio gražaus miesto kitų gyventojų akyvaidžioje lietuvių vardą. Ant visada atsiskyrusių su mumis minėtų ir nesuminėtų čia veikėjų, prašau susirinkusių atsistoti vienai minutei ir palenkus galvas pagarbą jų atminčiai ati- duoti.

Kada jus apleidau 1922 metų pradžioje, nepriklausoma Lietuva buvo vos 4 metų senumo. Kaip aš, taip jūs dauguma džiau- gėmės Lietuvos atgimimu, del kurios mūsų didi patriotai daug metų dirbo, vargo, kalė- jimuose ir šalto Sibiro tyruose kentėjo ir mirė.

Pirmas Pasaulinis Karas 1914—1918 metais priartinio sąlygas Lietuvai atgimti; dar padėjo sąlygomis prinkoti kitoms ma- žoms ir didesnėms tautoms iš po taip va- dinamos tų laikų carų ir kitų viešpačių ty- ranijos pasiliuosuoti. Rusų Romanovų gi- minė revoliucijos likos nušluota, o jos cie- sorius su visa šeimyna sunaikinta taip, kad pėdsakų ir po šiai dienai niekas nežino. Vokietijos imperatorius kaizeris vokiečių li- kos amžinai ištremtas į Olandiją, kur ir mi- rė, o kitos valstybės nušlavė savo viešpa- čius šalin, įsteigė vietoje monarchijų demo- kratinės santvarkos valdžias. Viso svieto gyventojai, ypač Centralinės Europos žmo- nės, pajuto liuosybę ir gėrėjosi pokarimais laimėjimais. Nors tiems dalykams daug kraujo žmonių buvo pralieta, bet politiškai

"Po kairei!..."

"Aplinkui!..."

"Kas ten nepasivelkate!?"

"Gremždos!..."

"Ot, šitaip, tai karieiviskai!..."

"Bėgte!..."

"Žingine!..."

"Pamažui!..."

"Gulkite!..."

"Šaukite!..."

"Kell itės!..."

"Durkite!..."

Mokomi karieiviai sukiojosi visaip. Darė visa, ką karininkai įsakė: puolė, kėlėsi, šovė, bėgo, pamažu ėjo, pasku- mis nešdinosi, ant purvinos žemės at- sigulė, ja šliaužiojo... Kaip mediniai karieivukai: kaip jiems vyresnieji įsa- kė, taip jie elgėsi ir darė.

Jie visi sušilė, šlapi, purvini, mur- zini...

"E, nedykoms juos čia survežė! Jie paskirtoms pareigoms čia rengiami. Nors, kartais, susiraukę, piktais vei- dais ir bardamiesi prideramų prievo- lių visi mokėsi..."

(Daugiau bus)

nemažai laimėta. Džiaugėsi tokiu laimėjimu ir mūsų tėvynė Lietuva!

Iš po karo gruvėsių atgimusios mažos ir didesnės valstybės ėmėsi kurti sau gresnį rytojų. Mūsų gimtinis kraštas, kuris kentėjo ir nešė per 123 metus rusų carų jungą, griebėsi ir tverybinio atgimusiai val- stybei darbo. Galima sakyti, kaip iš nieko Lietuva pradėjo naują gyvenimą tvirti. Prie didelio trukumo Lietuvos mes ir prisi- dėjome: rinkome drapanas, apavalus, pini- gus, pirkome Lietuvos Laisvės Paskolos Bo- nus. Juk šioje pačioje svetainėje, berods 1920 metais, man kalbant jums kaip ir šiandien, viename susirinkime, jūs išpirkote to- kių bonų už \$750. Nedaug, palyginus šių dienų mūsų kišeniui, bet Lietuvos tuomet kurybiniam darbuui buvo gera parama. Ne- maža buta netikėlių, kurie sakė, kad bonų pirkimas, tai pinigų mėtimas į ugnį... kad jie pražūs. Bet vėliau laikas parodė, kad Lietuva nė vieno pirkiko neapgavo — prie- šingai: visiems išmokėjo paskolą ir dar su palukanų gerais nuosimčiais. Tai vienas dalykas, kuris parodė, kad Lietuva buvo pradėjus tvirtu ekonominiu gyvenimu gy- venti.

Kulturoje ir apšvietoje Lietuva nepasi- liko užpakaly kitų valstybių. Ukio ir žemės naujas patvarkymas pradėjo Lietuvą puoti gražiais viensėdžiais ir pavyzdiniais ukiais. Gyvulių veislės gerinimas užpildė urmu san- džiūsiams ir šaldytuvams geriausiomis ir svei- kausiomis mėsomis, pienu, sviestu, suriais, kiaušiniams ir paukštiena. Aruodai grūdais persipildė, o perteklius reikėjo vesti į užsienu- s. Krautuvės miestuose ir miesteliuose pilnos drabužių, apavų ir kitokių parėda- lų. Miestiečiai, kaip ir ukininkai, švariai ir puošniai galėjo apsiengti kaip žmonės kito- se kulturingose šalyse. Apšvieta, mokslas pradėjo žydėti. Tūkstančiai pradiniiu mo- kyklų, šimtai aukštesniųjų, technikos, kuno kultūros, meno ir Vytauto Didžiojo Univer- sitetas. Spektakliai, judami paveikslai, te- atrai, LIETUVOS OPERA. Krašto vieši pientai, ukii keliai geresniam gyventojų su- siseikimui, buvo gerinami. Gelžkeliai pra- vedami, elektros šviesa, kur galima, buvo pravesta.

Literatūros srityje Lietuva taipgi platų žingsnį pirmyn padarė. Desėtkai laikraščių, dieninių ir savaitinių, mėnesiniai ir pus- mėnesiniai žurnalai, paveiksluoti leidiniai, kny- goms apysakų, istoriniai veikalai, eilėraščiai, muzikos ir dainų leidiniai, pašyba ir dar kit- kas — tai nepriklausomos Lietuvos pro- tinė tvėryba.

Tai tik dalį Lietuvos žmonių rankų ir protiško darbo čia jums paminėjau. Visi paminėti ir nepaminėti čia dalykai davė į- kvėpimą ir kėlė dvasią kaip Lietuvos, taip ir Amerikos lietuvių. Lietuvos nepri- klausomybės atgavimas atskyrė lietuvius nuo kitų, iki tol su panieka jį vadinant "damned polander", ir pastatė jį lygiomis su kulturingu kitų tautų žmonėmis. Jei šiandien lietuvis gyvena Lawrence, Philadel- phijoje ar kitur — visi ir visur su juo ir ja skaitosi, kaip su kulturingos šalies pa- ėjunu. Tai vardas, kurį visur godoja ir gerbia.

Šią pagarbą ir paguodą lietuviams 22 metų nepriklausoma Lietuva jiems suteikė.

Lietuvai esant nepriklausoma, Ame- rikos lietuviai turėjo kelias progas gerai ir žymiai pasirodyti plataus svieto akyse. "Lietuvių Diena". Čia pasakau jums be pasigyrimo ir neįžeidžiamas jokios gar- bės, kad buvau pirmas Amerikoje asmuo, pranešdamas per lietuvių spaudą, jog pa- saulinė paroda rengiama Philadelphijoje 1926 m. Rašiau apie ją SLA organe Tėvy- nėje dar 1922 metais, tai yra 4 metus prieš parodos įvykimą. O 1924, 1925 ir 1926, patankinau rašinėjimą Vieniūbėn Lietuvin- kų, Tėvynėn ir Tauton, vietinin savitraš- tin, pakol neprasisėjo organizuotis komite- tas "Lietuvių Dieną" surengti. Pats buvau komiteto nariu nuo pat pradžios iki paba- gai.

Antras Amerikos lietuvių didis ir isto- rinis įvykis, tai DARIAUS-GIRĖNO skridi- mas Lietuvon be nusileidimo per Atlantą iš New Yorko į Kauną 1933 m. Gal but jums gyvenant nuošaliai ir mažesnėje lietuvių

kolonijoje nebuvo taip svarbu jų skridimą įvertinti taip, kaip suprato Philadelphijos ir kitų didesnių kolonijų lietuvių veikėjai. Kad suprasti ir pilnai įkainuoti Dariaus-Girėno skridimą Lietuvon, reikėjo juos pažinti as- meniškai, suprasti jų kilnią dvasią ir rj- stingą siekį, kurį jie paliko savo testamente.

Gal iš jus kuris patrauks petimis ir pamįslys, kas iš to, kad jie skrido, bet ke- lionėje žuvo. Tokia mintis tikty tik ne- mokančiam žmogui galvoti ir suprasti didė- lių žmonių aukštų pasirizimų ir bandimų žmonijos naudai atsiekti. Jie tą mėginimą pildė ne savo naudai, bet darė lietuvių tau- tos vardu. Jie parodė, kad lietuvių tauta nors neskaitylinga ir jų nepriklausoma val- stybė maža, bet rįstingumu, drąsa ir proti- ška jiega didiems žygiams, lyginasi kitų tau- tų aukštiems tikslams pasiekti. Jie tą didį ir istorinį darbą atliko mažame oro laive- ly, padarydami ilgiausią tuo laiku be sus- tojimo kelionę per Atlantiką, negu pirmesni lakunai. Jei ne vokiečių kulkos juos butų nukovė, jie butų atsiekę savo tikslą — pa- siekė patį KAUNĄ. Apie Dariaus-Girėno kelionę ir jų žuvimą rašė netik lietuvių, amerikonų, bet viso pasaulio spauda. Nors Lietuva neteko geriausių savo sunų, bet jos vardas likos aukštai iškeltas, ko lietu- viai už jokių pinigų nebutų galėję užpirk- ti.

Pildant Dariaus-Girėno testamentą, ant- ras lietuvių skridimas buvo suruoštas laku- niui Vaitkui 1935 metais. Nors ekonomiškai laikai tuomet buvo sunkūs, bedarbės tpsė- si, biznio apyvarta buvo sunki, tačiau Phi- ladelphijos lietuviai giliai suprato abiejų skridimų vertę ir juos gausiai rėmė. Jums sunku suprasti kokį Philadelphijos lietuviai džiaugsmą ir entuziazmą turėjo rengiant lakunams parengimus svetainėse, piknikus laukuose, skraidydami orlaiviais, priimant lakunus ir juos išleidžiant. Man bunant komiteto sekretoriu abiejų skridimų, visa- da minty atspinti tų parengimų vaizdai, ku- rie paliks neišdildomi iki mirčiai. Tiems is- toriniams Amerikos lietuvių skridimo žy- giams Philadelphijos lietuviai sukėlė apie \$5,000!

(Užbaiga bus)

Spaudos Apžvalga

Rašo K. KATKEVICIENĖ

I. VERTA APSIZIURETI

CHICAGOS žurnalas Coronet praeito rugsėjo numery turėjo straipsnį apie tai, kad visokie seni "stoks" ir "bonds", kurie buvo manyti esant jau bevertės, daž- nai gali buti iškeisti į gana gerus pinigus. Yra net tam tikra įstaiga, vadovaujama Claude Blackey, Boston, Mass., kuri vertė- si senų beverčių vertybių popierių sujieško- jimu ir išjieskojimu už juos pinigų. Žinoma, daugelis senų vertybių popierių tikrai yra beverčiai, bet daugelis iš jų yra įgiję ver- tės del visokių susidėjusių aplinkybių vė- liau, kurių savininkai tų popierių nežino. Pavyzdžiui, minime tos Blackey "once followed a bond holder to Lithuania to pay him money which had been realized from the redemption of supposedly worthless stock". Verta, tat, apsižiūrėti!

II. APIE SARKĮ

Tame pačiame to paties žurnalo numery yra įdėta žinoma rašytojo Charles Francis Coe knygos, "Never a Dull Moment", san- trauka. Tas rašytojas yra žinovas Ameri- kos sporto pasaulio. Štai kaip jo pasaky- ta apie buvusį lietuvių čempioną Sarkį: "Kai Sarkis ir Schmelling buvo pa- re. i rungtynėms, William F. Carey buvo Madison Square Garden prezidentu. Devy- nias dienas prieš rungtynes, jis man prane- šė, kad "tikitųjų" pardavimas išanksto atro- dė esąs visiškai nsumukęs. Jis norėjo ži- noti, ar aš neišgalvočiau ką nors padaryti tuo reikalu.

"Žinoma, buvo kas daryti. Man pa- tikrinus atrodė, kad iš menko rungtynių reklamavimo aiškiai matėsi, kad spauda į tų rungtynių reikalą nekreipė dėmesio. Aš nuėjau pas Deac Aylesworth'ą, tuomet bu- vusių National Broadcasting System prezi- denta.

"Deac", aš tariau, 'leisk man laiko per radio del tų rungtynių. Reikia parodyti laikraščiams, kad radio gali pasiimti negyva dalyką ir užkurti visą kraštą su juo per devynias dienas. Aš paskelbsiu kiekvieną programą pats. Deac, pavyks, pamatysi!"

"Aš gavau Jim Corbet'ą, Benny Le- onard'ą, Philadelphijos Jack O'Brian'ą ir Jimmies Bronson'ą, ir kelis kitus, kad butų su kuo pradėti. Per tris dienas visur visi pradėjo apie tas rungtynes kalbėti. Jos at- nešė metoli pusę milijono dolerių. Sarkis lai- mėjo".

SLA Reikalai ir Veikla

SLA Dešimto Apskričio Suvažiavimas

Waukegan, Ill. — SLA dešimto apskričio suvažiavimas įvyks lapkričio 5 d., 1 val. popiet, Liuosybės svetainėje, 8-th ir Adams Sts., Waukegan, Ill. Po suvažiavimo vietinė S. L. A. 262 kuopa rengia šokių ir balių, kad davus progą atvykusiems delegatams susipažinti tarp savęs ir su svečiais. Todel į šį parengimą kviečiame atsilankyti netik S. L. A. dešimto apskričio suvažiavimo delegatus, netik SLA

kuopų narius, bet ir bendrai visus šio miesto ir visos apylinkės lietuvius. Parengimas įvyks taip pat lapkričio 5 d., Liuosybės svetainėje, 8-th ir Adams Sts. Pradžią 6 val. vakare.

Tą pačią dieną, 10 val. ryte įvyks SLA 262 kuopos mėnesinis susirinkimas priprastoje vietoje. Visi nariai malonėkite skaitlingai atsilankyti, nes turime svarbių reikalų aptarti. Juozas Mačiulis, pirm.

S. L. A. Pirmo Apskričio Suvažiavimo Protokolas

SLA pirmo apskričio suvažiavimas įvyko rugsėjo 24 d., 1944 metų, West End Fire Co. svetainėje, 320 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.

1. Apskričio pirmininkas, P. W. Birštonas, viršminėtoje vietoje, suvažiavimą atidarė apie 1:30 valandą popiet, kviesdamas delegatus rimtai svarstyti apskričio ir kartu visos organizacijos reikalus, taipgi ragino priduoti mandatus jo paskirti komisijai, į kurią įėjo: J. Staniškis, 23 kuopos delegatas iš Shenandoah ir A. Kalėda, 199 kuopos delegatas iš William Penn.

2. Laikė komisijos tvarkymo mandatus, pirmininkas pakvietė buvusį SLA prezidentą S. Gegužį praturti keletą žodžių į susirinkusius delegatus ir svečius. Gerb. Gegužis savo rimtoje kalboje palietė abelus SLA reikalus pasiūlydamas, kad nuo praeito SLA seimo organizacijos reikalai pradeda eiti geryn ir yra vilčių, kad net ta taip vadinama konversija nebus tokia baisi, kokia ji atrodo prieš seimą. Bet didesnę dalį savo kalbos gerb. Gegužis pasventė Lietuvos reikalams. Jisai prisiminė Lietuvos ir jos žmonių vargus ir kančias ragindamas, kad lietuviai prie kiekvienos progos kreiptų Amerikos valdžios dėmesį į liudną Lietuvos ir jos žmonių padėtį prašant, kad Amerikos valdžia sudraustų Lietuvos okupantus ir neduotų jiems lietuvius kankinti.

3. Mandatų komisija praneša, kad suvažiavime dalyvauja šie apskričio valdybos nariai: pirm. P. W. Birštonas, vice pirm. V. Šerkšnys, sekr. M. Paškevičienė, iždin. S. Bulota, iždo globėjai A. Ramanauskas ir I. Petruskauskienė, organizatoriai K. Buikuvienė ir A. Šaukevičius. Nuo kuopų dalyvauja sekančiai atstovai:

SLA 23 kp., Shenandoah: P. J. Alex, P. W. Birštonas, K. Lukšys, J. Dulskis, D. Vaikšnoras, A. Staniškis, P. Cebatorius, A. Šaukevičius, J. Staniškis, K. Buikuvienė, R. Grebliekienė, J. Buikas, J. Bernotas, J. Dryža ir M. Garliauskienė;

SLA 187 kp., New Philadelphia: S. Kubilius, J. Elenauskas, I. Leškys ir S. Bulota;

SLA 164 kp., Frackville: S. Kuodis, J. Drabnis, A. Makauskas ir A. Vinickas;

SLA 190 kp., William Penn: M. Vailionis, A. Kalėda ir J. Mikėlonis;

SLA 211 kp., Mahanoy City: H. Klementavičienė, J. Zadauskienė, S. Kuržinskis, S. Gegužis, D. Verkevičius, S. Petkevičienė, V. Sandanavičius, K. Juškevičienė, C. Stasišaitienė, J. Kuzmickienė, A. Gegužienė, P. Džioigys, F. Urbonienė, J. Stašaitis, A. Rėklaitis, V. Vilimavičius, J. Nevulis ir S. Sadzius.

Suvažiavime dalyvauja 46 dalyviai su sprendžiamais balsais, nes trys apskričio val-

dybos nariai turėjo ir nuo kuopų mandatus.

4. Šaukiant delegatus vardais, jie gavo po gražią gėlę kaip suvažiavimo ženklėlį, kurias prisegiojo: A. Gegužienė, M. Garliauskienė, K. Buikuvienė ir J. Kuzmickienė.

5. Skaitomas praeito suvažiavimo protokolas, kurį skaitė sekr. M. Paškevičienė. Po perskaitymo protokolas likosi priimtas taip kaip užrašytas ir skaitytas.

6. Apskričio valdybos narių raportai. Raportus išdavė: pirm. Birštonas, vice pirm. Šerkšnys, sekr. M. Paškevičienė, iždin. Bulota, iždo globėjai: Ramanauskas ir Petruskauskienė, ir organizatoriai Buikuvienė ir Šaukevičius. Visi raportus išdavė žodžiu, išskiriant iždininką, kuris iš rašto perskaitė jeigas ir išmokėjimus ir pranešė kokis yra balansas iždo iki šio suvažiavimo. Sulg jo pranešimo apskričio iždas susidėjo iš \$16.39 pinigais ir \$74.00 vertės Karo Bonas, arba kartu \$90.39. Šitai ir iždo globėjai patvirtino. Visų apskričio valdybos narių raportai buvo priimti.

7. S. Gegužis, komisijos narys, kuri buvo išrinkta praeitame apskričio suvažiavime, kad rūpintusi Lietuvos ir jos žmonių šelpimu, ilgokai kalbėjo ir pranešė, kad yra susiorganizavęs Bendras Amerikos Lietuvių Fondas, kad fondo reikalus tvarko 21 direktorius, kad direktoriai yra iš savo tarpo išrinkę ekzekutyvą komitetą arba valdybą, kad tas fondas yra užregistruotas pas President's War Relief Control Board Washington ir kad šitas lietuvių šalpos fondas yra nariu suvienytą tautų fondo, kad jam galima pinai pasitikėti, nes netik kad visos priklauso įvairių sriovių žmonės, bet jis yra priežiuroje ir kontroliuoja Amerikos valdžios. Todel kas tik prijaučia Lietuvos ir jos žmonių vargams kiekvienas privalo verti jo dėtis. Jisai ragino tvirti šio fondo skyrius visur, kur tik randasi lietuvių, o taipgi kvieisti ir svetimtaučius ypatingai žymesnius žmones prie tų skyrių dėtis. Fondas nariai moka po \$2.00 į metus ir skaitosi aktyviais fondo nariais. Jisai sakė, kad būtų labai pagaiduojama, kad lietuviai neatsivergiant į skirtingas pajūras ar įsitikinimus, visi iš vien bendrai veiktų. Bet jei jau kur nebūt galima tokio vieningo veikimo sudaryti, tai SLA nariai savo tarpe gali steigti Bendro Amerikos Lietuvių Fondo skyrius ir nešti bei teikti Lietuvai ir jos žmonėms pagalbą. Taipgi jisai prisiminė apie abelą nuo karo nukentėjusiems aukų rinkimą, kuris įvyksta spalio mėnesį ir prašė, kad lietuviai gausiai su aukomis prisidėtų ir tuomi padarytų kitų tautų žmonėms, kad lietuviai supranta savo pareigas ir prijaučia nukentėjusiems žmonėms. Taipgi ragino rinkti draubžius ir avasius, kurie kaip tik aplinkybės

leis, tai bus pasiūsti Lietuvos žmonėms. Po šito pranešimo kalbėjo visa eilė suvažiavimo delegatų tam reikalui prijaušdami ir teikdami patarimus kaip tą darbą būtų galima patogiau ir naudingiau atlikti.

Po plataus apkalbėjimo suvažiavimas paliko praeitame suvažiavime išrinktą komisiją veikti ant toliau ir darinko dar du narius, butent: A. Staniškį ir J. Drabnį. Tokių būdu pilnas sąstatas šitos komisijos yra sekančiais: S. Gegužis ir S. Kuržinskis iš Mahanoy City, S. Bulota ir S. Kubilius iš New Philadelphia, P. W. Birštonas, P. J. Alex ir A. Staniškis iš Shenandoah, J. Pauliukonis ir M. Vailionis iš William Penn, ir J. Drabnis iš Frackville. Šita komisija stengsis įsteigti Bendro Amerikos Lietuvių Fondo skyrius tuose miestuose ir miesteliuose, kur jie gyvena, o taipgi prigelbės ir kitiems geros valhos lietuviams steigti tokius skyrius tose vietose kur abelno lietuvių veikimo jiegos yra silpnesnės, arba ten kur jie bus kviečiami.

8. K. Makauskas klausė suvažiavimo, o ypatingai tų asmenų, kurie dalyvavo praeitame SLA seime, kaip bus su tuo konversijos planu, kuris buvo SLA nariams siulomas prieš ir laike seimo. Pirmininkas Birštonas plačiai dalyką aiškino ne tik kaip seimo delegatas, bet ir kaip apdraudęs dalykų žinovas. Jisai pranešė, kad seimas tą siulomą seimui konversijos planą atmetė ir įsakė Pildomajai Tarybai, kad ji išdirbtų aiškų ir visiems nariams suprantamą planą, į kurį nariai liuosnorai galėtų persikelti. Pirmininko Birštono paaiškinimas patenkino brolį Makauską ir visus suvažiavimo dalyvius.

9. Rinkimas apskričio valdybos. Nesirandant nieko priešingo, apskričio valdyba buvo perrinkta ta pati ir susideda iš sekančių asmenų: pirm. P. W. Birštonas, vice pirm. V. Šerkšnys, sekr. M. Paškevičienė, iždin. S. Bulota, iždo globėjai A. Ramanauskas ir I. Petruskauskienė, organizatoriai K. Buikuvienė ir A. Šaukevičius.

10. Sekantį apskričio suvažiavimą nutarta laikyti Frackville, Pa., paskutinį nedėlidienį kovo mėnesio, 1945 metais, bet jei atsirastų svarbių reikalų, tai apskričio valdyba gali susausti ekstra arba specialį suvažiavimą tokiu laiku ir tokioje vietoje, kada ir kur būtų patogiau.

11. Visus suvažiavime iškeltus reikalus aptarus ir išsprendus, pirm. Birštonas su ataktinkama prakalbėle suvažiavimą uždarė 4:30 valandą popiet.

Finansinė atskaita:

Iki šio suvažiavimo apskričio ižde buvo pinigais \$16.39
Karo Bonas ----- 74.00

Viso ----- \$90.39
Siame suvažiavime

jejo ----- \$20.71

Viso labo ----- \$111.10
Siame suvažiavime

išmokėta ----- \$3.75

Balansas šį suvažiavimą baigiant ---- \$107.35
Pinigais ----- \$33.35
Karo Bonas ----- 74.00

Viso labo ----- \$107.35
P. W. Birštonas, pirm.,
Marė Paškevičienė, sekr.

SLA Prezidento Vajus prasidės lapkričio 1 dieną ir tęsis iki gruodžio 31 diena. Gaukite bent po vieną narį tame laikotarpy.

Cleveland, Ohio

Ačiu Už Užuojautą

Gerbiamieji SLA 14 kp. nariai ir geros širdies lietuviai: šiuo prašau priimti nuo manęs padėkos žodį už jusų bile kokį prisidėjimą laike mano mylimos Onutė pagrabo ir laidotuvių, kuris tai buvo liudniausias mano gyvenime momentas. Gal man ir nebuvo progos jus pamatyti laike tų trijų vakarų, kuomet jus taip gausiai lankėte ir norėjote man suteikti širdingus ir draugiškus užuojautos žodžius. Ačiu visiems!

Taipgi ačiu SLA 14 kuopai už gražių gėlių prisuntimą. Ačiu visiems, kurie palydėjote į kapus ir suteikėte jai pasukutinį patarnavimą, kaipp savo narei, o mano mylimai žmonai, kuri iš gyvųjų tarpo atsiskyrė rugpjūčio 6 d., 1944 metais.

Dar kartą ačiu!

Jonas Brazauskas.

Detroit, Mich.

A. a. Ona Cibulskienė, SLA 352 Kuopos Narė

Spalio 5 d. numirė SLA 352 kp. narė, a. a. Ona Cibulskienė, po tėvais Blaževičiūtė. Velionė buvo gimus Lietuvoje, je, Suvalkų rėd., Simne. Su tėvais į Brooklyn, N. Y., atvažiavo dar visai jauna budama. Po Pasaulinio Karo iškėto už Mateušo Cibulsko ir persikėlė gyventi į Detroit, Mich. Čia išgyveno iki mirties.

Onutė prigulėjo prie SLA 352 kp. ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6 skyriaus. Kaip S. L. A. 352 kuopa, taip ir minima draugija prie velionės karsto prisuntė po gražių gėlių bukieta.

Palaidota spalio 9 d., iš Sv. Antano bažnyčios Sv. Kryžiaus kapinėse. Buvo atlaikyta gedulingos mišios ir graudų pamokslą pasakė mūsų klebonas kun. Borišis, sugraudindamas kiekvieno klausytojo širdį.

Grabnešiais buvo: J. Stacionis, J. Ambrose, H. Kapturauskas, V. Andriuskevičius, S. June ir J. Misalunas. Laidotuvių direktoriumi buvo I. Petruskauskienė, organizatoriai K. Buikuvienė ir A. Šaukevičius.

Sermonys ir laidotuvis buvo gausios ir įspudingos. Į sermenis atsilankė suvirš tuktstantis žmonių. O tų gėlių, tai jos draugai ir giminės tikrai nesiskupėjo. Mat, Onutė budamas labai gero ir malonaus buvo, įsigijo labai daug ir širdingų draugų. Detroitė išgyveno suvirš 20 metų. Onutė labai mėgo skaityti lietuviškus laikraščius ir knygas. Su visais visuomet buvo atvira ir maloni. Su šiuo pasauliu atsiskyrė dar visai jauna budama, sulaukus vos 44 metų amžiaus. Sirgo labai trumpai. Nors dr. J. J. Jonikaitis dėjo visas pastangas išgelbėti jos gyvybę, bet nepavyko. Buvo labai įspudingas momentas, kuomet jau prieš pat mirtį sugrįžo jos sunus Leonas, kuris tarnauja Amerikos karo laivyne. Vos spėjo į vienas kitą praturti po žodį — a. a. Onutė atsiskyrė iš gyvųjų tarpo.

Praeitą žiemą numirė jos mamytė, o tėvelis miręs apie 23 metais. Onutė užaugo du didelius sunus — Bernardą ir Leoną. Abu jų jė paimti į karo tarnybą. Del to motina labai rupinosi. Už poros metų Bernardas sugrįžo puseitapai kare užgautas. Tas motinai suteikė dar daugiau rūpesčio.

A. a. Ona Cibulskienė dideliame nuliudime paliko savo vyrą, Mateušą, du sunus — Bernardą ir Leoną — brolį Vinčą, dėdę Blaževičių, tris pusbrolius Lugauskus, pusseserę Stankienę ir daugelį draugų. Lai buna jai lengva išsėtis.

šios laisvos šalies žemelėje, o jos vyrui, sunams ir giminėms reiškiu kodidžiausią užuojautą šioje didelio liudėsio valandose. J. Ambrose.

Waterbury, Conn.

SLA 11 Kuopos Veikla

SLA 11 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko spalio 1 d. Pirm., J. Trečiokas, susirinkimą atidarė ir vedė. Buvo perskaitytas praeito susirinkimo protokolas, kuris priimtas.

Buvo skaitytas laiškas iš SLA 4 apskričio sekr. V. Vitkausko, kuris prašo, kad kuopa pateiktų gerų įnešimų. Kuopa padarė keletą įnešimų ir išrinko šiuos delegatus į apskričio suvažiavimą: J. Trečiokas, P. Steponavičius, J. Steponavičienė, P. Motiečius, V. Bertulienė, B. Petrauskas, J. Azūnaris, P. Trečiokienė. Suvažiavimas įvyks New Haven, spalio 29 d.

Pranas Kiudula su savo žmona iš Detroit, Mich., persikėlė į SLA 11 kuopą.

Buvo įnešta, kad 11 kuopa įstotų į Šalpos Fondą kaip narė, kad prisidėtų su \$5.00. Žinoma, visi sutiko.

Buvo įnešta, kad surengti bankietą. Išrinkta komisija.

Sekantis mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 5 d., 48 Geen St. Pradžią 2 val. popiet. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti į šį susirinkimą ir išgirsti delegatų raportus iš apskričio suvažiavimo.

P. Motiečius, SLA 11 kp. koresp.

Philadelphia, Pa.

SLA Youth Drive

The 370 S. L. A. Youth Branch is really doing itself proud this issue. At the last meeting, the Branch was honored with two distinguished guests who were ably introduced by Miss Stella Lipcius.

The first speaker was Mr. Joseph B. Salunas of Kingston, Pa., who is an active member in the Lithuanian Roman Catholic Alliance. Mr. Salunas elucidated upon the purpose of the Lithuanian Alliance of America and extended his best wishes for our success.

Our second speaker was Mr. M. Malcolm Slikes, Esq., of Wilkes Barre, Pa., a member of the Lithuanian Legation in Washington and at the present time, an eminent member of the bar in Philadelphia. Mr. Slikes gave a very interesting dissertation on Capitol Hill as it was twenty-five years ago. His experiences were not only memorable but humorous as well. We hope that both Mr. Salunas and Mr. Slikes will visit us again in the very near future.

We also had the pleasure of hearing from Mr. Charles Chelden, Esq., who is giving us the use of the second floor of his establishment for our meetings. At this time, we wish to take the opportunity of thanking Mr. Chelden for his interest and generosity in fostering our aims to build a better and bigger Lithuanian youth group in Philadelphia.

We were very fortunate to have among us two representatives of the Armed Forces — Richard Stankus, a Marine Corporal who has served in the Pacific theater of war and is now stationed at the Philadelphia Navy Yard and Charles Baltrakonis, a Technical Sergeant in the Third Air Force who is home on furlough and will soon return to his base in Louisiana. These boys and millions like

them know well that we are fighting and working for that which we prize more than life itself — human freedom. Let us hold that steadily in mind and speak of it often from our hearts. Constance A. Zwigaitis.

Lithuanian Youth of Philadelphia

If you are proud of your nationality and interested in meeting outstanding Lithuanian American youth. Attend the very interesting meeting of Lithuanian American youth at 204 North Broad St. each Sunday at 6 P. M.

Program each meeting: 6 P. M. — 8 P. M. dancing (free).

8 P. M. — 9 P. M. business meeting.

9:30 P. M. — 9:30 special guests.

9:30 P. M. dancing (free) or other worthwhile programs.

Linden, N. J.

SLA 285 Kuopos Veikla

SLA 285 kuopos pirm. a. a. F. Bartasevičius, apledo šį pasaulį rugsėjo 21 d., finansų sekretorius, Anicetas Strazdas, tapo sužeistas. Jisai yra ligonbuty.

Spalio 13 d. laikytame susirinkime išrinkti pirm. Stasys Milevas, 1112 So. Wood Ave., Linden, N. J., finansų sekretorius — Michael Prakop, 334 DeWitt St., Linden, N. J., užrašų sekr. Kazimieras Kukeinis, 30 West 10-th St., Linden, N. J. Taipgi jie buna banko trustaisai.

Gerb. nariai ir narės, malonėkite koskaitlingiausiai dalyvauti susirinkimuose ir nepamirškite užsimokėti mėn. duokles.

M. Prakop, SLA 285 kp. sekr.

Chicago, Ill.

SLA 238 Kp., Brighton Park

Spalio 3 d. buvo susirinkimas. Susirinkiman neatsilankė daugiausiai narių, nes dalyvavo tik apie 13. Pirmininkas, J. Kaulinas, atidarė susirinkimą. Protokolą perskaitė M. Pauparas. Priimtas be patalymo.

Prieita prie skaitymo laišky. Buvo svarbiausias laiškas nuo Headquarters Community Fund, Kazlauskas įnešė laišką priimti ir paaukoti \$10 iš kuopos iždo. Visi nariai sumanytą parėmė. Liuosnorai suaukota \$10. Sudedant su iš iždo paaukota suma susidaro \$20. Nutarta panelei Helen Sandum pavesti priduoti pinigų į vietinį skyrių. Reikia atiduoti panelei Helen Sandum didelį kreditą, kad ji dirba visuose darbuose nenuilstančiai, o kada pasitaiko kokios nors mūsų kuopos pramoga — ji visuomet buna pirmutinė.

Pabaigoje susirinkimo Ona Lukošienė atsikreipė prie visų narių, kad SLA 238 kuopos "br'co ir card party" įvyks lapkričio 19 d., Dariaus-Girėno žemutinėje svetainėje, 4416 S. Western Ave. Siulė nariams platinti tikičius ir dėti pastangas sukviesti gausiai publikos ir padaryti gero pelno, kuris bus skiriamas del Lietuvos nukentėjusių žmonių. Prašomi visi mūsų kuopos nariai atsilankyti ir pakviesti savo pažįstamus į šį parengimą atvykti.

Mūsų kuopos gyvenimo eiga gera. Liulna tačiau, kad iš mūsų tarpo atsiskyrė a. a. Andrius Juknis, kuris palaidotas su bažnytinėmis apeigomis. Lai jam buna lengva šios šalies laisvoji žemelė. O jo likusiai moteriai kuopos nariai linki kantriai pergventi šį liudėsį, netekus savo vyro

ir šeimynos galvos. Taipgi užjaučiame velionio sunams, kurie tarnauja Dėdės Samo karo tarnyboje, kovodami išlaisvinimui pavergtų žmonių. J. Povilaitis, SLA 238 kp. narys.

Philadelphia, Pa.

SLA Prezidento Pagerbimui Bankietas Jau Čia

SLA naujo prezidento, V. F. Laukaitis, pagerbimui Philadelphiaje ir apylinkėse SLA kuopų apskričio rengiamas iškilmingas bankietas jau čia. Bankietas įvyks lapkričio 5 d., 6 val. vakare. Lietuvių Muzikaliai Namu Bendrovės salėje, 2715-17 E. Allegheny Ave. Bankieto rengėjai, o ypatingai jaunosios kartos energingieji veikėjai ir veikėjos, deda visas pastangas, kad bankietas būtų kopuikiusias ir pasėkmingiausias.

Bankieto programo principaliu kalbėtoju bus SLA prezidentas, V. F. Laukaitis, o kitą dalį programo išpildys mūsų jaunuomenė lietuvių tautiškais šokiais, dainomis ir kitais gražiais pajainimais.

Bankieto rengėjai nuosirdžiai kviečia visus SLA narius, narių šeimynas ir geros valios lietuvius į šį didelį ir garbės vertą bankietą. Todel visi į bankietą, o tuo pakelkime jaunuolių prestižą ir jų nuosirdų lietuvišką gražų darbą.

Bankieto bilietus prašoma nusipirkti išanksto pas bankieto rengėjus ir Lietuvių Muzikaliai Namu Bendrovės gaspadorių brolių Kastantą Žilinskį, SLA 135 kuopos nari.

Prie šios progos reikia pažymėti, kad mūsų jaunimas nuosiiasi tam bankietui su dideliu atsidėjimu. Kas sekmandienio vakarais, nuo 6 valandos iki 9 valandai, laiko susirinkimus Lietuvių Banko — Liberty General Savings and Loan Association patalpose, 204 North Broad St., Philadelphia, Pa., ir tinkamai prisirengia bankieto programui.

Be to, yra kviečiami ir tie jaunuoliai ir jaunuolės, kurie dar nepriklauso prie SLA ir viršminėtus susirinkimus, nes tuose susirinkimuose visados yra kas nors naujo ir pasimokinančio.

A. Tvaranavičius, SLA Jaunuolių Kom. narys.

Pittsburgh, Pa.

Iš SLA 195 Kp. Veiktos

SLA 195 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko spalio 8 d., Slovenian Hall. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm., J. Vaišis. Praeito susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas, kaip skaitytas.

Finansų sekr. raportas išduotas ir priimtas, kaip skaitytas. Kadangi mūsų kuopos narys jaunuolis Paul Sabo spalio 11 d. išėjo į kariuomenę, tai nutarta, kad kuopos sekretorius apie tai praneštų S. L. A. Centriui, kad jis jį įtrauktų į kareivių skyrių.

Sekretorius pranešė, kad turi laišką iš Centro reikale kareivių duoklių. Pranešama, kad pinigai tų giminių, kurie mokėjo į Kareivių Duoklių Fondą duokles, nebus sugražinti, o kredituoti už kareivių duokles, kada bus nustota į Kareivių Fondą mokėti. Šis reikalas diskusiuotas ir nutarta paprašyti Centro tuos pinigus sugražinti tiems, kuriems jie priklauso. Nutarta apie tai pranešti Centriui.

Nutarta paprašyti visų narių, kad būtina atsilankyti į sekančių susirinkimą, kuris įvyks lapkričio 12 d. Tame susirinkime bus svarstoma daug ir svarbių reikalų. SLA 195 Kp. Koresp. B. F.

SLA 43 SEIMO PROTOKOLAS IR NUVEIKTI DARBAI

Protokolas

SLA 43-CIO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽELIO 26—30 DD., 1944 M., HOTEL PHILADELPHIAN SALEJE, PHILADELPHIA, PA.

(Tąs)

SESJA KETVIRTA

Ketvirtą sesiją prezidentas F. J. Bagočius atidarė 2 val. po pietų, Hotel Philadelphia salėje, Philadelphia, Pa.

29. Prezidentas patvarko ir seimas sutinka, kad sesijoje dalyvauja neabejotinas delegatų kvorumas.

30. Prezidentas F. J. Bagočius pakviečia Seimo Rengimo Komisijos pirmininką adv. C. S. Cheledeną, kuris praneša, kad yra atsilankę į seimą Iždo Departamento atstovai tikslu paaiškinti Penktosios Karo Paskolos vartojimo reikalus. Taipgi primena, kad šiame seime nupirkti Karo Bonusai ir duoti pažadai pirkti Karo Bonus skaitysis šio seimo kreditu. Perstato pakalbėti Meyer Cassman ir jureivį boatmon mate 2 class Lee Burns, išbuvusį 4 mėnesius ir dalyvavusį kovose Guadalcanal ir Attu salose Pacifike. Pirmasis paaiškina svarbą ir būtiną reikalą pirkti Karo Bonus, o ant-rasis papasakoja šurpius išgyvenimus Amerikos kovotojų mušiuose su pasalingais ir žiauriais japonais. Kalba ragindamas Karo Bonus pirkti ir Tėvynės redaktorius P. Bajoras. Delegatai pateikia pažadus pirkti Karo Bonus, kai kurie sumokėdami pinigus tuojau. SLA sekretorius M. J. Vinikas pateikia užtikrinantį pažadą, kad Susivienijimas perka Karo Bonus už \$50.000. Vėliaus adv. Cheleden praneša, kad SLA 43-cio seimo kreditui pasiekta sekanti daviniai:

Vietoje bonų parduota už	\$1.500
Delegatų pažadai pirkti bonus sudaro	5.100
Susivienijimo pažadas	50.000

Viso \$56.600

31. Prezidentas Bagočius pakviečia delegatę J. V. Količienę, kuri kaip United Lithuanian Relief Fund of America vice pirmininkė jausminga kalba atsiliepia į delegatus Lietuvos žmonių šelpimo reikalais ir prašo pagal išgalę paaukoti Lietuvos žmonių sušelpimui. Delegatai ponios Količienės atsiliepimą sutinka gausiais ir nuodirdžiais aplošimais.

32. Prezidentas F. J. Bagočius paskiria sekančias seimo komisijas:

Rezoliucijų Komisijon: Dr. P. Grigaitį iš Chicago, Ill.; S. Gegužį iš Mahanoy City, Pa.; M. Vaidylą iš Chicago, Ill.; dr. D. Pilką iš Boston, Mass.; V. Anestą iš Dorchester, Mass.

Tautiškų Centų Paskirstymo Komisijon: Dr. P. Z. Zalatorijų iš Chicago, Ill.; K. Katkevičienę iš Chicago, Ill.; V. J. Količienę iš Pittsburgh, Pa.; J. Maceiną iš Sebastopol, Pa.; J. A. Jankauską iš Dorchester, Mass.

Balsų Skaitymo Komisijon: M. Kemzurą iš Montello, Mass.; J. J. Nienį iš Sweet Valley, Pa.; K. K. Simkonį iš Worcester, Mass.; P. Raškinį iš Easton, Pa.

33. Laiškų ir Pasveikinimų Skaitymo Komisijos narė I. Simokienė perskaito sekančius pasveikinimus seimui:

Philadelphijos miesto burmistro Bernard Samuel telegrama apgailestauja, kad negali asmeniškai atsilankyti pasveikinti seimą, tai bent telegrama sveikina seimą ir linki geriausio pasisekimo jo darbams.

Lietuvos generalinis konsulas Jonas Budrys telegrama sveikina seimą ir linki geriausio pasisekimo jo darbams, kartu apgailestaudamas, kad aplinkybės neleidžia asmeniškai atsilankyti į seimą.

SLA 11 kp. narys Stasys Čepas, Waterbury, Conn., su \$10.00 auka pakeliant seimo nuožūrai kuriams tikslui auką paskirti.

SLA 14 kp., Cleveland, Ohio, su \$10.00 auka S. L. A. Našl. ir Našl. Fondui.

SLA 75 kp., Los Angeles, Calif., su \$10.00 arba skiriant pusiau SLA Našl. ir Našl. ir Moksleivių Fondams.

SLA 88 kp., East St. Louis, Ill., su \$5.00 auka N. ir N. Fondui.

SLA 122 kp., Chicago, Ill., su \$5.00 auka SLA N. ir N. Fondui.

SLA 136 kp., Cleveland, Ohio, su \$5.00 auka N. ir N. Fondui.

SLA 153 kp., Du Bois, Pa., su \$5.00 auka N. ir N. Fondui.

SLA 155 kp., narys T. Danilevičius, Benld, Ill., su \$1.00 auka Lietuvos reikalams.

SLA 260 kp., Chicago, Ill., su \$5.00 auka Bond-ram Fondui.

SLA 275 kp., Springfield, Ill., su linkėjimais seimui.

SLA 297 kp., Greenfield, Mass., su linkėjimais seimui.

34. I. Simokienė perskaitė SLA Jaunuolių Komisijos pirmininko K. S. Karpiaus raportą. P. W. Birš-tonas įnešė, M. Kupris parėmė Jaunuolių Komisijos pirmininko raportą priimti. Įnešimas ir kartu Jaunuolių Komisijos pirm. raportas priimtas vienbalsiai.

JAUNUOLIŲ KOMISIJOS RAPORTAS

Keturiasdešimt Trečiam SLA Seimui

Birželio 26 d., 1944 m., Philadelphia, Pa.

Su apgaila turiu pasakyti, kad ir aš, kaip ir kitos Jaunuolių Komisijos per metų eiles, nenuveikiau nieko SLA labui. Gal jau tokia tradicija, kad SLA Jaunuolių Komisija buvo renkama tik iš vardo ir del to, kad tokia komisija yra viena iš eilės kitų komisijų

seimo renkamų, ir todėl raportas seimui yra tik toks, kad nieko nenuveikta.

Tačiau, sakau, su apgaila reiškiu šiuos žodžius, nes mano supratimu apie SLA Jaunuolių Komisiją yra visai kitokia negu tradiciniai ta komisija prie S. L. A. laikoma.

Mano mintis buvo, jau prieš 10 metų, kad Susivienijimui reikia Jaunuolių Komisijos, kuri rūpintis surasti visas priemones ir budus gauti ir SLA jauną kraują iš lietuvių išėjusių pirmosios gėntkartės, kad SLA augtų ir daugėtų gausėjančia antrąja gėntkar-te lietuvių, kuri dar lietuviškai auklėjama arba būtų galima dideliu nuosimėiu auklėti, ir tai daugiausiai su SLA pagelba.

Tačiau tokia SLA Jaunuolių Komisijos misija buvo paneigta, nublokšta į šalį, o Jaunuolių Komisijos, per porą pastarųjų dešimčių metų, buvo skiriamos del figuros, del žaislo, taip sau del formos. Neatleis-tinas yra pasielgimas tų, kurie kaip ir kitais atvėjais su SLA, žaidė ir su jaunimo komisijos ofisu, kas privėdė prie padidėjančio mirtingumo Susivienijime, kas pradžudė Susivienijimui daug tukstančių jauniosios gėntkartės lietuvių, kurie galėjo būti padaryti SLA nariais pastarųjų 20 metų bėgy, jei kas nors Susi-vienijimo vadovybėje būtų spraptęs Jaunuolių Komisi-sijos pareigas ir tikslą, arba kas suprato, kad nebū-tų leides padaryti iš Jaunuolių Komisijos tik politišką žaislą.

Man pateko Jaunuolių Komisijoje vieta praecita-me SLA seime, tuo metu ir tokiu laikotarpiu, kada jau nebuvo galimybės nei svajoti apie jaunimo organiza-vimą ar kokius projektus, kada jau visos šeimos bu-vo ardamos, kilnojamos, ištraukiamos iš kasdieninio gyvenimo ir sąlygų ir blaškomos po visus pasaulio kampus. Jau buvo įsisiutus Antras Pasaulinis Ka-ras, kada ne tik vaikai, bet ir merginos apledo tē-vus ir namus ir ējo į visokius darbus ir pareigas toli nuo savo tėvų, nuo savo namų, nuo lietuviškos ita-kos.

Prie to, kadangi SLA niekad os neskyrė ir nema-to reikalo skirti jaunimo organizavimo reikalams jo-kio fondo, jaunimo komisija seimas nuo seimo neturi kę veikti, todėl ir mes, pastaroji Jaunimo Komisija, negalėjome veikti.

Jaunimo organizavimas turėjo būti viena iš di-džiausių pareigų Susivienijime, kuri tačiau buvo nu-stumta į šalį, ir bent dabartinėse sąlygose prie ge-riausių norų nebuvo galima kas nors daryti.

Geriausias jaunimo organizavimo laikotarpis pra-leistas tarp 30 ir 20 metų atgal, kada dar ateičiai tē-vai buvo jauni ir turėjo įtakos ir savo augančius vai-kus. Dabar jau tų vaikų vaikai auga, patys pirmo-sios gėntkartės nariai sukūrę savo seimas, atsiskyrę nuo atėivių tėvų ir pašlie nuoj jų įtakos.

Tiek turiu pasakyti sąryšy su Jaunuolių Komisi-sijos darbas ir jos pareigomis, kurios nebuvo gali-mos praveisti.

K. S. Karpiaus,

Jaunuolių Komisijos pirmininkas.

35. Prezidentas F. J. Bagočius pakviečia Istatų Komisiją pateikti seimui įnešimus, kurie išspausdinti Seimo Darbų Knygoje. Tačiau pirmojo seimui į neši-mo klausimas, kuris paliečia senųjų apdraudos skyrių narių perkėlimą ir naujuosius skyrius, A. Oliš įnešė, J. Trečiokas parėmė sekantį įnešimą:

Pirma, negu bus svarstomas šis įnešimas seimui, kad seimas išrinktų komisiją iš 11 narių ir tokia ko-misija pasikvies SLA aktuarą, Pensylvanijos ir New Yorko Apdraudos Departamentų atstovus ir pasita-rus su jais bei patyrus tikrąjį apdraudos departame-ntu nusistatymą senųjų SLA apdraudos skyrių reika-lu, raportuos ir rekomenduos seimui ką daryti su siu-lomu nariams perkelti į naujuosius apdraudos sky-rius planu.

Po išsamių diskusijų įnešimas vienbalsiai priim-tas.

36. S. Masytė įnešė, D. Klinga parėmė, kad sei-mas nominuotų ir išrinktų tokią komisiją. M. Vai-dyla įnešė, J. Trečiokas parėmė įnešimui pataisymą, kad prezidentas nominuotų kandidatus komisijai, o seimas juos užgirtų, arba matydamas reikalą kitus išrinktų. Įnešimui pataisymas atmetas didžiuma bal-sų ir priimtas originalis įnešimas.

37. Seimas nominavo ir išrinko į komisiją sekan-čius delegatus: adv. A. Olij, adv. V. F. Laukaitį, T. Matą, S. Gegužį, P. Dargį, adv. S. Masytę, M. Vaidylą, A. Kriaučiū, J. Maceiną, adv. C. J. Kalinauską ir Jus-tiną Bučinską.

Prezidentas skelbia 15 minutų sesijos pertrau-ką.

38. Po pertraukos sesijai prasidėjus, prezidentas Bagočius praneša, kad išrinktas į šio seimo specialę komisiją P. Dargis pranešęs, jog negalės komisijoj tarnauti, nes komisijos darbo laiku bus užimtas ki-tais reikalais. Atsisakiusio iš komisijos P. Dargio vieton prezidentas nomnuoja J. Brazauską ir seimas vienbalsiai nominaciją užgiria ir J. Brazauską išren-ka į specialę komisiją.

39. Prezidentas Bagočius praneša, kad ir adv. V. F. Laukaitis iš aktyvių pareigų specialėje komisi-joje atsisto ir pasilieka tik kaip observatorius komi-sijos veikloje. Su tokia adv. V. F. Laukaitio po-zicija komisijoj seimas sutinka.

40. Istatų Komisijos pirm. dr. A. Montvidas skai-to kuopų įnešimus seimui ir seimas apsvarstęs patei-kia nuosprendžius.

41. Atsižvelgiant į sunkėjančias aplinkybes gavi-mui atsakingų darbuotojų SLA kuopose ir SLA raš-tinėse organizacijos darbas atlikti, seimas įgalioja SLA Pildomąją Tarybą, ištyrus galimybės, įvesti išsi-tarnavimo apdraudą (retirement insurance) nemažiau dešimtis (10) metų ištarnavusiems SLA darbininkams.

Tokia apdrauda neprivalo viršinti dviejų nuosimėių gaunamos algos už kiekvieną ištarnautą metų iki 25 metų tarnybos. Apdrauda bus mokama sulaukusiam 65 metų amžiaus SLA darbininkui. Jei 10—25 metų tarnybos laikas baigsis po 65 metų amžiaus, tai ap-drauda bus mokama tokio amžiaus sulaukusiam dar-bininkui, kokio amžiaus jis bus 10—25 metų tarny-bos laikui išibaigus. Įneša SLA sekretorius M. J. Vi-nikas.

Istatų kom. rekomenduoja priimti.
V. Tamulaitis įnešė, J. Žemantauskas parėmė Istatų Komisijos rekomendaciją atmeti. Įnešimas priimtas ir komisijos rekomendacija bei įnešimas sei-mui atmeti.

42. Nariai, kurie turi senųjų skyrių sertifikatus, neprivalo keltis į naujuosius skyrius ir jų duoklės ne-privalo būti didinamos. — Įneša 273 kuopa.

Istatų Komisija rekomenduoja atmeti, nes tai priklauso ne nuo SLA noro, o nuo pagrindinių ap-draudos taisyklių ir apdraudos departamentų regu-liacijų.

Prezidentas patvarko šį įnešimą priimti prie įne-simo narių persikėlimo į naujuosius skyrius plano.

43. Vieton kelti nariams duokles tebuna nutarta atidaryti N. F. C. senuosius skyrius ir rašyti į juos naujus narius. — Įneša 207 kuopa.

Istatų Komisija rekomenduoja atmeti, nes įne-simas yra priešingas apdraudos departamentų patvarkymams. Komisijos rekomendacija priimta ir įne-simas atmetas.

44. Kad seimas neturėtų teisės uždėti jokių ne-pamatuotų mokesčių ant narių be visų eilinių narių balsavimo. — Įneša 195 kuopa.

Istatų Kom. rekomenduoja atmeti, nes seimas yra vyriausioji SLA įstaiga ir jis turi galią visus klausimus spręsti. Komisijos rekomendacija priimta ir įnešimas atmetas.

45. Kad vieton 50c. būtų imama 25 nuo nario reikalaujančio padaryti pakeitimą jo sertifikate. — Įneša 207 kuopa.

Istatų Kom. palieka seimui spręsti.
Vienbalsiai nutarta palikti po senovei.

46. Kad į SLA narius būtų priimami kukikai tuo-jau po jų gimimo. — Įneša 115, 230, 246, 67, 203, 79, 35, 12 kuopos.

Istatų Kom. rekomenduoja atmeti.
Po išsamių diskusijų paaiškėjo, kad Susivieniji-mui tokis nutarimas nebūtų naudingas, komisijos re-komendacija priimta ir įnešimas atmetas.

Prezidentas F. J. Bagočius ketvirtą sesiją uždarė 6:30 val. vakare, patvarkydamas, kad penkta sesija prasidės 10 val. ryte birželio 28 d., 1944 m., toje pačio-je salėje.

SESJA PENKTA

Penktą sesiją prezidentas F. J. Bagočius atidarė 10:30 val. ryte birželio 28 d., 1944 m., Hotel Philadel-phia salėje, Philadelphia, Pa.

47. Sekretorius M. J. Vinikas skaito delegatų vardošaukį. Sesijoje neužregistravo sekanti dele-gatai: 142 kp. del. V. Kripaitis ir A. Gailiūniė; 174 kp. del. W. Shedlow; 234 kp. del. J. Yogis; 287 kp. del. B. J. Schegaus.

48. Seimo sekretorius S. E. Vitaitis skaito pirm-os, antros, trečios ir ketvirtos sesijų protokolą, ku-ris priimtas sekančiais: pirmos sesijos protokolą pri-imti įnešė V. Kamarauskas, parėmė J. Žemantaus-kas — protokolas priimtas vienbalsiai; antros sesi-jos protokolą priimti įnešė J. K. Mačiukas, parėmė J. Trečiokas — protokolas priimtas vienbalsiai; trečios sesijos protokolą priimti įnešė A. J. Banišauskas, pa-rėmė A. Frenzelis — protokolas priimtas vienbalsiai; ketvirtos sesijos protokolą priimti įnešė N. Petraitis, parėmė A. J. Banišauskas — protokolas priimtas vienbalsiai vietoje padarius korekturą seimo sveikini-mų suraše.

49. Prezidentas perstato pakalbėti Pensylvani-jos valstijos Generalį Auditorių Clair Ross, kuris pa-sako karštą patriotingą kalbą, kurią delegatai palydi karštais aplošimais.

50. Prezidentas perstato jauną SLA narį smuiki-ninką Teddy Guligauską, 11 metų berniuką, kuris yra grojės prezidentui Rooseveltui ir kitiems žymiesiems pa-saulio valstybių vyrams. Jaunas smuikininkas atsi-liepia į delegatus ir prašo visų pasirašyti į jo parašų rinkimo knygą. Prezidentas paprašo delegatų, kad suteikiant savo parašą jaunam smuikininkui kartu suteiktų ir dovanėlę pagal išgalę.

Prezidentas F. J. Bagočius penktą sesiją uždarė 12 val. dieną patvarkydamas, kad šešta sesija prasi-dės 2 val. po pietų toje pačioje salėje.

SESJA ŠEŠTA

Šeštą sesiją prezidentas F. J. Bagočius atidarė 2:30 val. po pietų birželio 28 d., 1944 m., Hotel Phi-ladelphian salėje, Philadelphia, Pa. Prezidentas pat-varko ir seimas vienbalsiai sutinka, kad šeštoje sesi-joje dalyvauja delegatų kvorumas.

Istatų Komisijos pirm. dr. A. Montvidas skaito kuopų įnešimus seimui ir seimas apsvarstęs pateikia nutarimus.

51. Kad naujas narys, įsirašęs į SLA, turėtų pil-nas teises po 30 dienų po įsirašymo. — Įneša 115, 230, 246, 67, 203, 79, 35, 12 ir 7 kuopos.

Istatų Kom. rekomenduoja atmeti.
Paliktas galutinai apsvarstyti kuomet bus svarstomas įnešimas 5-tas, siulantis tokias nariams teises kaip šis įnešimas reikalauja.

52. 1) Aplikantas iki 25 metų amžiaus iki \$1,000 apdraudos priimamas be gydytojo egzaminavimo.

2) Iki 40 metų amžiaus apdrauda iki \$500 nereik-lauja gydytojo egzaminavimo.

3) 60 metų amžiaus aplikantas gali apsidrausti iki \$100 be gydytojo egzaminavimo. — Įneša 207 kuopa.

Istatų Kom. rekomenduoja atmeti.
Apsvarstus vienbalsiai priimta komisijos reko-mendacija ir įnešimas atmetas.

53. Kad nariui persikėlus į aukštesnį skyrių jo sertifikatas žemesnio skyriaus būtų galioje tol, kol naujame skyriuje sertifikatas jis galion tai pomirtinės sumai, kokia buvo sename skyriuje. — Įneša 7 kuopa.

Istatų Komisija rekomenduoja atmeti.

53. Kad nariui persikėlus į aukštesnį skyrių jo cer-tifikatas žemesnio skyriaus būtų galioje tol, kol nau-jame skyriuje sertifikatas jis galion tai pomirtinės sumai, kokia buvo sename skyriuje. — Įneša 7 kuopa.

Istatų Kom. rekomenduoja atmeti.
Komisijos rekomendacija vienbalsiai priimta ir įnešimas atmetas, nes SLA konstitucija dabar na-riams tokias teises suteikia.

54. Kad vieton dabartinio patvarkymo nemokėti apsiguriam nariui už pirmas 6 sirgimo dienas būtų nemokama tik už 3 dienas. — Įneša 207 kuopa.

Istatų Kom. rekomenduoja svarstyti.
Susižeidusiam arba į ligoninę patekusiam nariui pašalpa privalo būti mokama nuo pirmos apsigurimo dienos. — Įneša 342 kuopa.

Istatų Komisija palieka seimui spręsti.
Šiuos abudu įnešimus kartu apsvarstus, vienbal-siai nutarta palikti posenovei.

Prezidentas Bagočius skelbia sesijos pertrauką, kurios metu nuimtas seimo delegatų atvaizdas.

55. Mandatų Komisijos pirm. J. V. Grinius var-du komisijos raportuoja, kad pribuvo teisėtai išrinkti ir gerame stovy esanti šie delegatai:

M. Sopenis, 13 kp. delegatas iš Minersville, Pa.

Adv. K. R. Jurgėla, 182 kp. delegatas iš Baby-lon, N. Y.

Mandatų Komisija rekomenduoja seimui šiuos de-legatus priimti. V. Kamarauskas įnešė, T. Matas pa-rėmė komisijos rekomendaciją priimti. Įnešimas pri-intas ir tuo pačiu priimti viršuje išvardinti delegatai ir įteikti jiems seimo ženkleliai.

56. Kad nedaryti apsigurusiems nariams nereikalin-gų išlaidų, nereikalauti daktaro parašo ant blankos No. 2, o reikalauti tik ant No. 1 ir No. 3. — Įneša 12 kuopa.

Istatų Kom. palieka seimui spręsti.
Sumažinti sergantiesiems nariams pašalpos gavimo blankų skaičių ir tuo palengvinti nariams gauti pa-šalpa. — Įneša 64 kuopa.

Istatų Komisija rekomenduoja atmeti, nes ne-nurodoma, kokis ir kurių blankų sumažinimas turėtų būti padarytas.

Šiuos abudu įnešimus kartu apsvarstus, J. V. Grinius įnešė, A. Mikalauskas parėmė, No. ligonių blanką panaikinti ir joje esančius daktaro ir ligonių lankytojų liudymus perkelti į No. 3 blanką.

57. Prezidentas, sekretorius ir išdinininkas privalo dirbti Centro raštinėje. — Įneša 207 kuopa.

Istatų Kom. palieka seimui spręsti.

SLA prezidentas privalo dirbti SLA Centre už seimo jam nustatytą algą. — Įneša 135 kuopa.

Istatų Komisija palieka seimui spręsti.

Šiuos abudu įnešimus kartu apsvarstus didele di-džiuma balsų nutarta palikti posenovei.

58. Sujungtai svarstomi įnešimai siulanti su-jungti SLA sekretoriaus ir išdinininko urėdus į vieną urėdą tikslu taupyti Susivienijimui išlaidas. J. Tre-čiokas įnešė, M. Kupris parėmė, kad tokis sekreto-rius ir išdinininko urėdų sujungimas būtų atliktas. Nebaigus šio klausimo išspręsti, prezidentas Bago-čius patvarkė, kad šio įnešimo galutinas apsvarsty-mas ir išsprendimas atidedama sekančiais sesijai.

59. Seimo specialės komisijos vardu pateikia pra-nešimus dr. M. J. Vinikas ir adv. A. Oliš, paaiškinda-mi, kad komisijos delegacija lankėsi Pensylvanija Apdraudos Departamente ir apie valandą laiko tarėsi su valdžios atstovais SLA senųjų apdraudos skyrių sutvarkymo klausimais. Taipgi visa komisija kuone ištiesą popietį posėdžiavo su SLA aktuaru ir svarstė tą gyvybinės svarbos Susivienijimo ateičiai klausimą. Komisija tikisi, kad sekančioje sesijoje galės pateikti seimui savo rekomendacijas.

60. Pakviečiamas SLA aktuaras p. Richard Fon-diller paaiškinti padėtį su senuoju N. F. C. apdrau-dos skyriumi ir kokio nusistatymo apdraudos depar-tamentai laikosi tuo klausimu. Baigus p. Fondiller savo paaiškinimus, prezidentas Bagočius pranešė, kad delegatai galės pateikti SLA aktuarui p. R. Fondiller paklausimus senojo apdraudos skyriaus perorganiza-vimo reikalu sekančioje sesijoje ir p. Fondiller mielai visus klausimus atsakys ir paaiškins.

Prezidentas F. J. Bagočius šeštą sesiją uždarė 3:45 val. po pietų, patvarkydamas, kad septinta se-sija prasidės 10 val. ryte, birželio 29 d., 1944 m., to-je pačioje salėje.

SESJA SEPTINTA

Septintą sesiją prezidentas F. J. Bagočius atida-rė 10:30 val. ryte, birželio 29 d., 1944 m., Hotel Phi-ladelphian salėje, Philadelphia, Pa.

61. Sekretorius M. J. Vinikas skaito septintos se-sijos vardošaukį. Sekanti delegatai sesijoje neužsi-registravo: 13 kp. del. M. Sopenis; 43 kp. del. V. Jan-kus; 53 kp. del. J. Keszlerienė; 79 kp. del. V. Seilius; 135 kp. del. A. Tvaranavičius; 169 kp. del. O. Triškienė; 174 kp. del. W. Shedlow; 175 kp. del. A. J. Kup-ytis; 234 kp. del. J. Yogis; 362 kp. del. O. Jerašunienė; 370 kp. del. Ellen Slivynas.

(Daigiau bus)

Amerikos Lietuvių Veikla

Brooklyn, N. Y.

Rengia Didelį Vajaus Užbaigimui Koncertą

Besiantiniant Tautinio Karo Fondo vajaus pabaigai, to fondo lietuvių skyrius rengia didelį ir gražų koncertą, kuris įvyks spalio 5 d., Apiešimo Parapijos svetainėje, No. 5-th ir Havemeyer Sts. Pradžią 4 val. popiet, įžanga \$1 ir 75c.

Programą pildys: tenoras V. Benderis, suprano S. Griškaitė, metzo suprano H. Bar-tush, tenoras A. Vasiliauskas, suprano B. Darlys. Bus taipgi p. Brundzienės šokių grupė ir kitų pajavainimų. Kalbės prof. K. Pakštas.

Visi vietiniai ir apilinkės lietuvių kviečiami į šį parengimą skaitlingai atsilankyti. Rengėjai.

Dainuos Artistė Anna Kaskas

Motery Vieniybė rengia savo 10 metų gyvavimo sukakties minėjimą, kuris įvyks lapkričio 19 d., Labor Lyceum svetainėje. Minėjimas rengiamas su dideliu turinimu programu. Bus suvaidintas veikalas "Pasaulis Be Vyru", dainuos Metropolitan operos artistė Anna

Prašo Roosevelt'o Užtarimo

(Tąsa nuo 1 pusl.)

The continuing terror calls for an immediate intervention of the United Nations to respect the solemn undertakings of Russia to create conditions in liberated countries in accord with the Atlantic Charter and other declarations of the United Nations. Our country has been and continues to be the leader in planning a future world. You, Mr. President, are the author of the basic statement of our war aims, the Atlantic Charter. We are all proud of our government for its steadfast adherence to the traditional American policy of nonrecognition of territorial acquisitions by force of arms or under threats of using force. We are all proud of the American policy of nonrecognition of Russian claims to the Baltic States and condemnation of Russian devious processes in attempting annihilation of peaceful Baltic Nations. We are all proud that in the capital of our country Baltic legations continue to represent their countries officially and without restrictions.

However we fear there will be no indigenous native Baltic peoples left on the Baltic shores to enjoy the benefits of peace envisioned in the declarations of the United Nations, unless our government, the leader of the United Nations and savior of many Allied Nations including Russia, intervene immediately to save the Lithuanians, Latvians and Estonians from extermination now being conducted since July 1944 by Russian police armies.

During their independence the Baltic States punctiliously observed all of their international obligations, including even the pacts of mutual assistance imposed on them by Russia following the Molotov - Ribbentrop agreement in 1939. The Baltic peoples always had a strong feeling for private property, religious freedom and individual rights and differ from the Russians in every way: origin language, religion and ways of life. The Baltic peoples revolted against the Russian terror and suppression of independence in 1941 and

Kaskas, Juozas Ališauskas, Barbara Darlys ir A. Vasiliauskas, Kalbės Vieniybės redaktorius J. Tysliava. Po programos bus šokiai prie gero orkestro. Prasidės 4 val. popiet. Šio parengimo pelnas skiriamas Bendram Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui. Įžanga: \$1.50, \$1, ir 50c. į šokius.

Rengėjos kviečia visus vietinius ir apilinkės lietuvius į šį parengimą skaitlingai atsilankyti ir gerą tikslą paremti. Rengėjos.

New York, N. Y.

Svečiai Redakcijoje

Praeitais savaitės pradžioje, proga įvykusio reikšmingo sąskridžio New Yorke, Tėvynės redakcijoje lankėsi išsita eilė žymių svečių: waterburietė, visuomenės veikėja, SLA narė E. Devenienė; pittsburghietis, Amerikos Lietuvių Tarybos narys, SLA veikėjas J. Stilonas, bostonietis, SLA veikėjas, BALF direktorius J. P. Tuinila; bostonietis, SLA veikėjas Juozas Arlauskas ir jo brolis brooklynietis Antanas Arlauskas; scrantonietis, buvęs SLA Kontrolės Komisijos pirmininkas kun. M. Valadka. Taipgi lankėsi Amerikos

Lietuvių Tarybos sekretorius, Naujienų redaktorius, SLA Apšvietos Komisijos pirm. dr. P. Grigaitis, ir ALT išdinin-kas, Sandaros red., SLA Apšvietos Kom. narys M. Vaidyla.

Spalio 20 d. lankėsi SLA vice prezidentas Povilas Dargis, kuris tos pačios dienos vakare išvyko į Toronto, Kanadą, dalyvauti ir kalbėti SLA 236 kp. jubiliejiniame parengime, kuris įvyko spalio 22 d. Šia proga brolis Dargis Torontoje atliks ir vieną-kitą gana svarbų SLA Centro reikalą, surištą su minima kuopa.

New York-Brooklyn, N. Y.

Visoms Didžiojo New Yorko Lietuviškos Organizacijos Ir Jų Atstovams N. Y. L. Taryboje

Gerbiameji:

New Yorko Lietuvių Taryba pradeda jau trečiuosius veiklos metus. Galime daug kuo pasididžiuoti iš atliktų darbų. Turime daug ką nuveikti artimiausioje ateity. Glaudus bendradarbiavimas Amerikos karo pastangoms stiprinti ir Lietuvos žmonių teisėms į laisvę ginti yra giliai vertinamas visų Tarybos susitelkusių organizacijų ir veikėjų — tokis bendradarbiavimas yra reikalingas ir labai naudingas.

Pirmadieny, 1944 m. lapkričio 27 d., 7:30 val. vakare, Apiešimo parapijos mokyklos muzikos kambary, Havemeyer ir North 5-th gatvių kampe, Brooklyn, N. Y. šaukiamas metinis tarybos susirinkimas.

Visi tarybon išrinktieji atstovai yra prašomi dalyvauti. Kas negali dalyvauti, prašomas šį laišką pristatyti artimiausiam savo atstovaujamos organizacijos susirinkimui ir paraginti išrinkti kitą atstovą. Draugijos, kurios dar nepriklauso tarybon, prašomos stoti į talką bendram organizuotam darbui ir įstoti tarybon šiam metiniame susirinkime. Kiekvienas draugija gali rinkti du atstovus.

Tarybos valdyba patiek metiniam susirinkimui savo metinį pranešimą. Teks išrinkti naujosios valdybos narius, kurie patys pasiskyrstys pareigomis. Metinis susirinkimas bus gera proga ir vieta išskirti įvairių naujų sumanymų — tiek organizuotumo tobulinimui, kaip ir naujai veiklai bei veikimo praplėtimui.

Turint eilę visuomeninių reikalų, organizacijų ir pavienių veikėjų aukos bus mielai priimamos.

New Yorko Lietuvių Taryba, Adv. K. R. Jurgėla, Reikalų vedėjas.

Detroit, Mich.

R. K. Draugiškas Vakarėlis

Raudonojo Kryžiaus lietuvių skyrius rengia draugišką vakarėlį su šokiais ir skaniais užkandžiais. Įvyks spalio 28 d., Miltono-Armono salėje, 2386 — 24-th St. Pradžią 7:30 val. vakare.

Kadangi karas dar tebesitęsia ir kadangi nelaimingieji vis labiau reikalauja Raudonojo Kryžiaus pagalbos, tai mūsų moterys vėl sumanė tam tikslui suteikti paramą. Todėl gerbiamejiai Detroito ir apilinkės lietuvių: parengimo komisija jus širdingai kviečia atsilankyti į šį parengimą ir prisidėti prie šio taip naudingo darbo. Mes visi esame į karą įveltai ir todėl visi turime rūpintis, kaip nelaimingiems padėti. Parengimo pelnas bus skiriamas Raudonajam Kryžiui.

Ona Vilkienė.

Hartford, Conn.

Lietuvių Veikla

Pavarčius laikraščius, krinta į akį žinutės iš įvairių kolonijų lietuvių veikimo: vienoje kolonijose veikiama daugiau kitose — mažiau, bet visų viena ir ta pati rupestis apie mūsų brolius ir seseris, kurie ir kurios dabar pergyvena žiauriausias kančias. Bet skaudžiausia tai, kad jų ateitis išrodo liudna ir skaudi.

Mūsų kolonijoje, kaip ir kitur, yra žmonių, kuriems rupi lietuvių tautos reikalai, bet tikrai pasakius — čia inteligentų veik visai nėra, o pagraistiams žmonėms, kad ir su geriausiais norais, sunku priieiti prie aukštesnių valdininkų ir laikraštinių. Tokiu būdu visi reikalai ir veikiami darbai pasilieka tik mūsų pačių tarpe.

Mums buvo prisiųsta peticijos parašams. Juk tai svarbus reikalas, bet ir tai buvo kaž kaip slopinama, nes nebuvo tikro pritarimo, todėl mažas parašų skaičius tesurinkta.

Dabar prasidėjo drabužių rinkliava ir jau daug drabužių surinkta. Vieną vakarą, eidama iš darbo, užėjau pažūrėti — radau penkis moteris, kurios kasdien eina skirstyti, taisyti ir skalbti surinktų drabužių. Tikrai tos moterys dirba šventą darbą. Bet aš norėčiau priminti tiems, kurie neša drabužius, kad pirm nešimo apžiūrėtų, ar tie drabužiai turi kokią nors vertę.

Tiesa, kai kurie žmonės atneša švarius ir nesuplyšusius drabužius, bet kiti tai visai suplyšusius ir nešvarius taip. Tad iš jų niekam naudos nebus, tik toms moterims bus daug bereikalingo darbo. Prie drabužių daugiausiai dirba šios moterys: A. Žilionienė, J. Kavaliauskienė ir Gobenienė.

Rubai priimami lietuvių mokyklos kambaryuose, 339 Capitol Ave., sekmadieniais, pirmadieniais ir antradieniais nuo 2 val. popiet iki 9 val. vakare.

Mūsų kolonijoje yra Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, kuris, kiek įmanydamas, veikia. Dabar susiorganizavo ir Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyrius No. 12. Iki šiol jau yra prisirašę 18 narių, kurie sumokėjo po \$2. Tikimasi, kad ir daugiau prisirašys; ypač prisirašys tie, kurių širdyje dar neužgeso tėvynės meilė.

Bendro Am. Liet. Šalpos Fondo No. 12 skyriaus komitetas: garbės pirm. pralotas J. J. Ambtas, pirm. V. Petraitis, vice pirm. V. Brynga ir M. Peleckaitė. Skelbimų sekr. A. Peteckas, užrašų sekretorė J. Macinskaitė, izdin. J. Leonaitis.

Rubų rinkimo valdyba: pirm. A. Žilionienė, vice pirm. J. Kavaliauskienė, sekr. V. Petraičiūtė, O. Navickienė ir T. Sakadolskienė. J. L.

Paterson, N. J.

Didelės Prkalbos

Lietuvių Draugijų Sąryšis rengia dideles prakalbas, tikslu suorganizuoti Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo

skyrių. Prkalbos įvyks spalio 29 d., parapijos svetainėje, 147 Montgomery St., Paterson, N. J. Pradžią 6 val. vakare. Įžangos nebus.

Kalbėtojai pakviesti ir apsiėmė pakalbėti Vieniybės redaktorius J. Tysliava ir visuomenės veikėjas D. Klinga, abudu iš Brooklyn, N. Y.

Rengėjai kviečia visus vietinius ir apilinkės lietuvius skaitlingai į šias prakalbas atsilankyti. Komisija.

SLA Kalendorius

Kuopų ir Apskričių Parengimai

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia ir apilinkės S. L. A. apskritis rengia SLA prez., V. F. Laukaičių, pagerbimo bankietą, kuris įvyks lapkričio 5 d., 6 val. vakare, Lietuvių Muziklio Namų Bendrovės svetainėje, 2715-17 E. Allegheny Ave. Principaliu kalbėtoju bus SLA prez. V. F. Laukaitis. Bus dainų, skanių valgių, gėrimų ir šokiai.

CHICAGO (Brighton Park), ILL. — SLA 238 kp. "bunco ir card party" įvyks lapkričio 10 d., Dariaus-Girėno žemutinėje svetainėje, 4416 S. Western Ave. Pelnas skiriamas del Lietuvos nukentėjusių žmonių.

CHELSEA, MASS. — SLA 53 kp. surum-burum vakaras įvyks lapkričio 11 d. vakare, Labor Lyceum Hall. Parengimo pelnas skiriamas kareivių kalėdinėms dovanoms.

BROOKLYN, N. Y. — SLA 38 kp. bankietas įvyks lapkričio 11 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Piliiečių Klubo svetainėje, 280 Union Ave. Įžanga \$2.50. Skani vakarienė, šokiai, kalbos.

Kuopų Susirinkimai

WILKES BARRE, PA. — SLA 115 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 5 d., 1 val. popiet, Lietuvių Progresyvių Klubo svetainėje, 325 E. Market St. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, kad neliktumet suspenduoti. Taipgi turime daug ir kitų reikalų apsvarstyti šiame susirinkime. — J. Adomaitis, sekr.

ALIQUIPPA, PA. — SLA 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 29 d., 11:30 val. ryte, pas draugus Einikius, 1501 Green St. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, kad neliktumet suspenduoti. Ateidami į susirinkimą, atsiveskite savo draugus bei pažįstamus prirašyti prie SLA 249 kuopos. — J. Pleckaitis, sekr.

PHILADELPHIA, PA. — SLA 135 kuopos svarbus susirinkimas įvyks lapkričio 5 d., 2 val. popiet, Liet. Muziklio Namų susirinkimų kambary. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti, nes tai yra labai svarbu. — Valdyba.

SHENANDOAH, PA. — S. L. A. 303 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 5 d., 1 val. popiet, priprastoje vietoje. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes bus svarbių reikalų aptarimui. Taipgi malonėkite užsimokėti savo duokles, kad nebutumet

suspenduoti. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 303 kuopos. — J. Šimanskis, sekr.

NANTICOKE, PA. — SLA 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 12 d., 1:30 val. popiet, priprastoje vietoje. Prašome visų draugų atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Užsimokėkite savo duokles, kad neliktumet suspenduoti. — B. Kvedaravičius, sekr.

PATERSON, N. J. — SLA 101 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 2 d., priprastu laiku, naujoje Bakanausko svetainėje, 62 Lafayette St., Paterson, N. J. Prašome visus narius atsilankyti, nes bus svarbus susirinkimas. — A. Gustas, sekr.

LUZERNE, PA. — SLA 67 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 5 d., 6:30 val. vakare, o ne 1:30. Malonėkite visi nariai ir narės įsitęmyti susirinkimo laiką. Prašau visų narių atsilankyti, nes turėsime daug svarbių reikalų apkalbėti ir nepamirškite naujų narių atsivesti prirašyti prie SLA 67 kuopos. — Peter Dudes, sekr.

Pajieškojimas

Pajieškau tėvo William Karpačio, kuris seniau, apie 13 metų atgal, gyveno Shenandoah, Pa. Jei kas žinote kur jis gyvena, prašau pranešti seka-mu adresu:

ARTURAS KARPAITIS, 930 West 35-th Street, CHICAGO, ILL.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

CEKIAI ISRASyti SPALIO 21, 1944

Išmokėtos pomirtinės

JONAS ŠIMKUS, 159 kp., Collinsville, Pa., gimęs geg. 3 d., 1881 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruod. 4 d., 1925 m., numirė rugs. 27 d., 1944 m. inkstu liga. Velonio moteriai, Veronikai Simkienei, pomirtinės išmokėta \$600.00

URSULĖ GERDŽIENĖ, 161 kp., Christopher, Ill., gimus spal. 20 d., 1877 m., Kravonų kaime, Trakų apskr., Vilniaus rėd. Prie SLA prisirašė rugp. 1 d., 1917 m., numirė spal. 4 d., 1944 m. inkstu liga. Velonės vyru, Juozui Gerdžiui, pomirtinės išmokėta \$150.00

JOKUBAS PAULIUS, 252 kp., Muskegon Heights, Mich., gimęs lapkr. 15 d., 1882 m., Raseinių apskr., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė birž. 2 d., 1918 m., numirė rugs. 27 d., 1944 m. širdies liga. Velonio moteriai, Barbora Paulienei, pomirtinės išmokėta \$1,000.00

FELIKSAS BARTASEVICIUS, 283 kp., Linden, N. J., gimęs rugs. 30 d., 1883 m., Vagzirdonų kaime, Vilniaus rėd. Prie SLA prisirašė spal. 4 d., 1913 m., numirė rugs. 21 d., 1944 m. nuo kraujaplūdiu. Velonio dukterei, Marei Levay, pomirtinės išmokėta \$300.00

JONAS MAGDUSAUSKAS, 311 kp., W. Frankfort, Ill., gimęs rugs. 22 d., 1881 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkr. 9 d., 1941 m., numirė spal. 4 d., 1944 m. vėžio liga. Velonio moteriai, Karolinai Magdšauskienei, pomirtinės išmokėta \$150.00

Viso \$2,200.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$103,916.57

Išmokėtos ligoje pašalpos

K. VAICIUNAS, 16 kp., Harrisburg, Ill. Sirgo 4 savaites ir 3 dienas \$27.00

U. RAGAZINSKIENE, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 10 s. ir 2 d. 62.00

T. JONAVICIUS, 34 kp., New Britain, Conn. Sirgo 7 s. 84.00

M. DVORECKAS, 41 kp., Lawrence, Mass. Sirgo 5 s. ir 3 d. 66.00

O. VISIONAUSKIENE, 66 kp., Ansonia, Conn. Sirgo 4 s. ir 5 d. 29.00

A. PETRAUSKAS, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 22 s. ir 5 d. 104.50

V. ZAKOVY, 112 kp., Seattle, Wash. Sirgo 5 s. ir 2 d. 32.00

M. ZAKEVICIENE, 112 kp., Seattle, Wash. Sirgo 2 s. ir 2 d. 21.00

J. GULBINIENE, 134 kp., Chicago, Ill. Sirgo 1 s. ir 4 d. 10.00

M. RAUKTIENE, 158 kp., Springfield, Ill. Sirgo 1 s. 12.00

J. ŠIMKUS, 159 kp., Collinsville, Ill. Sirgo 10 s. ir 5 d. 130.00

J. PAMSTAT, 159 kp., Collinsville, Ill. Sirgo 1 s. ir 5 d. 16.50

K. ZUBRIENE, 164 kp., Frackville, Pa. Sirgo 11 s. ir 4 d. 48.00

N. BAGDON, 192 kp., New Kensington, Pa. Sirgo 8 s. 72.00

K. GEBIS, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 14 s. ir 4 d. 66.00

M. SUPRANAVICIENE, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 12 s. ir 4 d. 74.00

M. SCOTT, 247 kp., Aliquippa, Pa. Sirgo 19 s. ir 1 d. 86.25

J. SAUCIUNAS, 289 kp., Harvey, Ill. Sirgo 6 s. ir 5 d. 82.00

J. ZUKAUSKAS, 329 kp., La Port, Ind. Sirgo 3 s. ir 3 d. 15.75

Viso \$1,038.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$85,318.25
M. J. VINIKAS, SLA sekretorius.

Ar Įvyksta Šiandien Stebuklu? Taip!

Tai sužinosi perskaitęs

Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

ŠVENČ. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaito ir netikintieji!

Liurdo knyga

Gausiai paveikluota, gražiai kietais viršeliais įršta, virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA NARYS
Tel. So. Boston 9423

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Būstai, Gyvenimo Namais ir Farmomai
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1881 INSURANCE
1908 Insurance Exchange, Chicago, Illinois